Ն. 311 1886 ՅՈՒՆԻՍ 10 ՍԱԼԸ 1303 ՌԱՄԱԶԱՆ 19 ԻԹԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԵՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ՔՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵՒՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՅՕՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ԴԸԱՄՊՕԼ	200 ղր.	105 ղր.	55 ղր.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի վէ 3նճի սահիֆէ ղր. 6
4ինճի սահիֆէ . . . . . » 3
Մէճվատը Նաֆիյա տաիր պէնտլէր պարասըզ գապուլ օլունմաճագ վէ տէրճ ան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր.

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ճիվէլէքեան մաթպաասընտա տըր: Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷՔԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա:

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԵՈՒՆԱՆ

Եունան Մէճլիսը մէպուսանընա պու քէրրէ պիր Պէյազ Քիթապ Թէվզի օլունմըշ տըր, իշպու քիթապ՝ պագը էվրագը միւհիմմէ յի վէ էգճիւմէ խարիճիյէ Նազըրը Մ. Տրակումիսին ապլօգա ալէյհինտէ բրօթէսթօ իթտիկինէ վէ Եունանըն Թէրգը սիլահ էյլէտիկինէ տաիր եազտըղը իքի Թէլէկրաֆը վէ Նիհայէթ ապլօգանըն րէֆ ու ֆէսխինէ տաիր օլան Թէլէկրաֆլարը շամիլ տիր.

∴

Պու քէրրէ Րօմատա իթալիա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան պիր Նէշիլ Քիթապ նէշր օլունուպ, պու քիթապ՝ 1886 յանվար 6տան յունիս 7է գատար օլան միւտտէթտէ Շարգի Րումէլի վէ Եունան մէսէլէլէրինէ տաիր էվրագ վէ մուհարրէրաթը բէսմիյէյի շամիլ տիր.

Էվրագը մէզքիւրէտէն միւսթէպան օլտըղընա կէօրէ, իթալիա՝ էվվէլա իթթիֆագը տիւվէլտէն այրըլմայարագ վէ պա խուսուս Պէրլին, Վիէննա վէ Լօնտրա գապինէթօլարըյլա միւթթէֆիգէն իճրաի մուամէլէ իտէրէք, վէ սանիէն՝ Թիւրքիա իլէ Եունանա միւնասիպ սուրէթտէ Թավսիյէլէրտէ պուլընարագ տայմա մուհաֆազաի սուլհ ու ասայիշի կէօզէթմէքտէ իմիշ տիր.

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Պուլկարիսթան մէճլիսը մէպուսանը Թարաֆընտան բրէնսին Նութգընա վէրիլէճէք ճէվապնամէ հէնուզ իթմամ օլունամըշ տըր.

Իսթիխպար իտիլտիկինէ կէօրէ, ճէվապնամէյի Թանզիմէ մէմուր օլան գոմիսիոն՝ ագշամ սապահ իճթիմայը վագըֆէյէ չալըշմագտա օլուպ, եազտըղը միւսէվվէտէլէրի պիր գաչ տէֆա տէյիշտիրմիշ տիր.

∴

Սօֆիատան Գէօլնիշէ Զայթունկէ իշար օլունտըղընա կէօրէ, մէճլիսը մէպուսանըն պագը ազալարը՝ Թիւրքիա վէ Էվրօբա սուրէթը Թէսվիյէսինի Թասվիպ իթմէմէքտէ, վէ Պուլկարիսթան բրէնսինին Շարգի Րումէլի վալիլիկինէ Թայինի մատտէսինէ տաիր օլան սուրէթը Թէսվիյէնին 1ինճի մատտէսինէ իթիրազ էյլէմէքտէ իմիշլէր.

∴

Սօֆիատան քէշիտէ օլունան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, մէճլիսը մէպուսան էքսէր մէպուսլարըն սուրէթը Թէսվիյէնին մուվաֆըգը նիզամ օլուպ օլմատըղընը Թային իթմէք իւզրէ պիր գոմիսիոն Թէշքիլ էյլէմիշ տիր.

∴

Ժուռնալ տը Սէն Բէթէրսպուրկըն բրէնս Ալէքսանտրըն նութգը ալէյհինտէ պիր պէնտ նէշր իթտիկի եազըլմըշ իտի.

Պէնտը մէզքիւրըն մէալի պէր վէճհը աթի տիր.

«Բրէնս Ալէքսանտր՝ Պուլկարիսթանը վէ Շարգի Րումէլիյի տաիր միւնազըր պուլունան քեաֆֆէյի աճնապիլէրին խարիճինէ չըգմըշտըր, Ահքեամը ահտիյէնին պագըրըյը իսթէտիկի կիպի Թէֆսիր էյլէմիշ, վէ պագըրըյը սիւքիւթլէ կէչմիշ տիր.

«Բրէնս Ալէքսանտր՝ Սըրպիսթան հագգընտա գուլլանտըղը Թապիրաթը զալիքէյի իսթիմալտէն սագընմալը իտի. Սըրպիսթան հագգընտա պու մէրթէպէ լիսանը շիտտէթ իսթիմալ իթմէյէ քէնտիսինի սէվգ իտէն շէյ՝ շիւպհա աւտ պագը միւթալաալ տըր.»

∴

Սօֆիատան պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր.

«Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի՝ Պուլկար միլլի պանգասընըն հուգուգը իմթիյազիյէսինի Շարգի Րումէլի վիլայէթինէ տաիր Թէվսի իթմէք իսթէյիպ, վիլայէթը մէզքիւրէտէ իսէ պու հուգուգ՝ Պանգը Օսմանինին օլտըղընտան, պունտան տօլայը պանգայը մէզքիւր իլէ միւշքիլաթ զուհուր իթմէսի իհթիմալտէն պահս օլունմագտա տըր.»

∴

Մէսմուաթա կէօրէ, Լուլէ Պուրկազ ճիվարընտա մէվճուտ օլան վէ ախիրէն Թամիր ու իսլահ իտիլէն իսթիհքեամաթտան մաատա, շէհրին պիր սաաթ իլէրուսինտէ տիկէր եէնի պիր իսթիհքեամ ինշասընա գարար վէրիլմիշ տիր.

Իշպու իսթիհքեամ անկարիա ուսուլի իւզրէ ինշա օլունաճաղընտան, պէհէր նումիւսը էհալինին 4էր կիւն չալըշմալարը Թահթը գարարա ալընմըշ վէ կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ պիր խայլը էհալի մահալլը ինշաաթա սէվգ օլընմըշ տըր.

∴

Շարգի Րումէլի հուտուտընտա Մուսթաֆա Բաշատան եազըլըորըլընա կէօրէ, էքսէրիսի Բոմագ օլարագ պիր խայլը իսլամ մուհաճիրի Տէրսաատէթէ կիթմէք իւզրէ էտիրնէ շըմէնտըֆէրինէ րաքիպ օլմագտա իմիշլէր.

Շարգի Րումէլինին միւխթէլիֆ Թարաֆլարընտան կէլմէքտէ օլան մէրգում մուհաճիրլէր՝ րէք զիյատէ աճէլէ իտուպ, մահսուլլարընը հէնուզ Թօպլամամըշ իքէն սաթմագտա վէ էշյալարընը Թէսվիյէ իտուպ եօլա չըգմագտա իմիշլէր.

∴

Ալաֆրանկա յունիս 15 Թարիխլի Սօֆիատան պէրվէճհը աթի եազըլմըշ տըր.

Մէճլիսը մէպուսանըն քիւշատը միւնասէպէթիլէ տիւն Սօֆիատա վուգուա կէլէն միւսպուգ պէօյիւք պիր ալայ վագը օլմուշ տըր.

Էօնտէն պիր պէօյիւք միվարի ասքէրի շէհրը էմինի, պիր միւֆրէզէ բիյատէ ասքէրի, վէ բրէնսին պայրագըլը համիլ օլան խասսա ասքէրի կիթմէքտէ օլտըղը հալտէ բրէնս Ալէքսանտր՝ ալաֆր. Թամ սաաթ 11տէ 4 աթըլը պիր արապայա րաքիպէն հիւքիւմէթ գոնաղընտան հարէքէթ իթմիշ տիր. Արապանըն սաղ Թարաֆ գարուսընտա Սօֆիա սաքինլէրի մուհաֆըզը գոմանտանը վէ սօլընտա խասսա գոմանտանը էսզսիւվար օլտըղլարը հալտէ կիթմէքտէ իտիլէր. Մէճլիսը մէպուսան տաիրէսինին բիշկեահընտա պիր պէօյիւք ասքէր՝ Պուլկար պայրագըլը համիլ պուլընտըղը վէ ասքէրի մուզիգա Թէրէննիւմաթ օլտըղը հալտէ սաֆպէսթէ իսթատ օլմուշ իտի.

Բրէնս Ալէքսանտր՝ մէճլիսը մէպուսան տաիրէսինին գարուսընտա հէյէթը վիւքէլա, վէ մէճլիսը մէզքիւր րէիսը վէ րէիսը սանի Թարաֆընտան իսթիգպալ օլընմըշ տըր. Բրէնսին ալայընը կէօրմէք վէ միւշահէտէյէ ազիմէթ իշիւն պիւթիւն Սօֆիա էհալիսի միւշարէլէյհին կէշտիկի սօգագլարա տէօքիւլմիւշ իտի տէյէպիլիրիզ. Մէճլիսը մէպուսան տաիրէսինին մէյտանընտա գալապալըգ տահա զիյատէ օլուպ, հէր Թարաֆտան մէսէրրէթ վէ Թէպրիք սէտալարը իշիտիլմէքտէ իտի. Բրէնս Ալէքսանտր՝ սաղա վէ սօլա սէլամ վէրտիքտէն սօնրա, մէպուսանըն գաթէն իճթիմա իթմիշ օլտըղլարը մէճլիս սալօնընա կիրիպ, շիտտէթլէ ալգըշլանտըղը հալտէ մագամը մախսուսընա գուուտ իթմիշ, վէ պատէհու քիւշատ նութգընը իրատ էյլէմիշ տիր.

ՐՈՒՄ ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷՍԻ

Կէչէն ճումա կիւնիւ Րում Բաթրիգխանէսինին Սինօտ վէ միլլէթ մէճլիսի Բաթրիգ Եուվաքիմ էֆէնտինին Թահթը րիյասէթինտէ օլարագ մուխթէլիթ պիր իճթիմա ագտ իթմիշլէր տիր.

Մալիւմ օլտըղը վէճհիլէ, իշպու իճթիմա՝ Րում Բաթրիգխանէսինին իմթիյազաթը հագգընտա տիւշարը էնտիշէ օլան Սինօտըն պագը ազալարընըն Թալէպի իւզէրինէ վուգու պուլմուշ տըր.

Միւզաքէրաթ րէք ուզուն սիւրմիւշ տիր.

Րում կազէթալարընըն պէյանընա կէօրէ, Բաթրիգ Եուվաքիմ էֆէնտի՝ Թաշրալարտա քիլիսէ մէսայլինին հալ ու ֆասլընտա պագը մէմուրինը հիւքիւմէթ Թարաֆընտան վուգու կէլէն Նիզամսըզլըգլար հագգընտա վուգու պուլան սիւվալլէրէ ճէվապէն, հիւքիւմէթը Սէնիյէնին իմթիյազաթը բուհանիյէյի ֆէսխ իթմէք վէ խաւսա ազալթմագ նիյէթինտէ օլմատըղընը, վէ տախիրէն իմթիյազաթը մէզքիւրէյի Թաստիգ իտէն գարարլարըն մէրի իւլ իճրա օլտըղընը, վէ իմթիյազաթը բուհանիյէնին մահզարը րիայէթ վէ մուհաֆազա օլընմասը հագգընտա ճանիպը Պապը Ալիտէն սատըր օլան էվամիրին գաթի խուսուսինի պէյան իթմիքտէն սօնրա, պագը վիլայէթլէրտէ մէմուրինին Թավր ու հարէքէթի՝ Պապը Ալինին էֆքեար ու էվամիրինէ մուգայիր օլուպ, մէմուրինը մէրգումէնին իշպու հարէքեաթը քէյֆէմայէշայէրի տէվամընա միւսաատէ օլընմայաճաղընը իլավէ էյլէմիշ տիր.

Սինօտ վէ միլլէթ մէճլիսի՝ Բաթրիգ հազրէթլէրինին իշպու իֆատաթընտան խօշնուտ օլարագ, Րում ճէմաաթը ուսուլընա իրասը մանիա իտէն մէմուրինը մէրգումէնին Թավր ու մուամէլէի քէյֆիյէսինին մէնի վուգուը հագգընտա Բաթրիգխանէ վասըթէսը իլէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին նազարը տիգգաթը ճէլպ օլընմասընա պէյանը արզու էյլէմիշ տիր.

Պատէհու մէճլիսի՝ բայմախթա պուլընան միլլէթը զայրը միւսլիմէ մէքթէպլէրի միւֆէթթիշինին սէլահիյէթի իւզէրինէ միւզաքէրէյէ պաշլայըպ, մէզքիւր միւֆէթթիշլիք մէմուրիյէթինի հայիզ օլան Գօսմաստինիտի բաշա հազրէթլէրինին մէքթէպլէրի զիյարէթ իտէպիլէճէքլէրինի Տէրսաադէթ Րում մէքթէպլէրի իտարէլէրինէ պիլտիրմէյէ գարար վէրմիշ տիր. լաքին գարարը մէզքիւր մուճիպինճէ, մէզքիւր մէքթէպ իտարէլէրի բրօկրամ վէ Թէտրիսաթա տաիր մէսէլէլէրտէ Րում Բաթրիգխանէսինէ միւրաճաաթ իտէճէքլէր տիր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 21 յունիս

Մէճլիսը այան՝ պու կիւն բրէնսլէրին Թարտ ու Թէպիտի միւզաքէրէսընա պաշլամըշ տըր. Ազատէն Մ. Ժիւլ Սիմոն իլէ Մ. Լէօն Րընօ՝ լայիհայի մէզքիւրէ ալէյհինտէ պէյանը էֆքեար իթմիշլէր տիր.

Միւզաքէրէ եարըն տէվամ իտէճէք տիր.

Գահիրէ 21 յունիս

Սիւվէյիշ գանալընտան գօլէրա խասթէլէկլէրինին նագլ ու միւրուրինէ միւսաատէ իտիլմիշ օլտըղընտան, պուրատա պիր հէյէճանը ազիմ հուսուլէ կէլմիշ տիր.

Իսմայիլիա 21 յունիս

Ցունիս 11տէն 20է գատար Սիւվէյիշ գանալընտան 103 սէֆինէ միւրուր իտուպ, 1 890 000 ֆր. հասըլաթը միւրուրիյէ վագը օլմուշ տըր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Մաէլմէմունիյէ խապէր ալտըղըմըզա կէօրէ, գաթը հազրէթը Բատիշահի՝ խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Ցարութին էֆ. հազրէթլէրինին սէպգաթ իտէն խըտէմաթը սատըգանէսինէ միւքեաֆաթէն միւշարիւլէյհէ 1000 ատէտ լիրայի Օսմանի իհսան իլէ, էֆէնտիի միւշարիւլէյհ հագգընտա Թէվճճիհը Շահանէլէրինին եէնի պիր էսէրը ճէլիլինի իպրազ պույուրմըշլար տըր.

—Կիրիտ ֆըրգայը ասքէրիյէսի գումանտանը էտհէմ բաշա հազրէթլէրինէ 1ինճի րիւթպէ Օսմանիյէ նիշանը իհսան պույուրըլմըշ տըր.

—Ախիրէն Սէլանիքտէն կէլէն պաշը ասքէր մէճրուհինի տախի Եըլտըզ սէրայը ճիվարընտաքի խասթախանէյէ նագլ իտիլմիշ օլտըղլարընտան, խասթախանէի մէզքիւր՝ 4 տաիրէտէն 7 տաիրէյէ իֆրազ օլընմըշ տըր.

Եէնի կէլէն մէճրուհլարը կէթիրմիշ օլան Թապիպ միրալայլարընտան Մաթգօվիչ պէյին րիւթպէսի միրիլիվալըղա (բաշալըգա) Թէրֆի պույուրըլմըշ տըր.

Էսքի մէճրուհլարտան 6 նէֆէրի քէսպը աֆիյէթ իթմիշ օլտըգլարընտան, գաթը հազրէթը Բատիշահի՝ իշպու շէճի գուլլարընը նէզտը հիւմայունլարընա ճէլպ պույուրարագ, նախը իլթիֆաթ պույուրտուգլարը կիպի, 6սընըն տա կէօսինէ տէսթը Շէհինշահիլէրի իլէ իմթիյազ նիշանըընը կիւմիւշ միտալեասընը Թաալիգ վէ հէր պիրինէ 10ար լիրա իհսան պույուրմուշլար տըր.

Սատտաք իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, Նէֆէրաթը մէրգումէ մէզքիւր միրալայլարը Թագըմ օլտըղլարը հալտէ մուախխարէն Սէլանիքտէն կէլէն մէճրուհ արգատաշլարընը վափօրտա գարշըլամըշլար վէ ալայ խասթախանէյէ կէթիրմիշլէր տիր.

Եարալըլարը էյլէշտիքտէն օլան մէճրուհինին պիր խայլըսը ախիրէն Պէշիքթաշ համամընա կէօթիւրիւլիւպ, պատէհու եինէ խասթախանէյէ կէօթիւրիւլմիւշլէր տիր.

—Սէրայը Հիւմայունի պէքճիսի Սախտ ազա՝ Տէրսաատէթտէն Զանագ Գալէյէ գատար ճիվար մահալլէրտէ պուզ իմալ իթմէք իւզրէ պու քէրրէ պա իրատէի Սէնիյէ 15 սէնէ միւտտէթլէ իմթիյազը մախսուս իսթիհսալ էյլէմիշ տիր.

Իշպու իմթիյազ մուճիպինճէ, մէզքիւր պուզըն իմալ վէ ֆիւրուխթը պիլճիւմլէ րուսումատտան միւաֆ օլաճագը կիպի, պու իշ իշիւն մէմալիքը էճնէպիյէտէն ճէլպ օլընաճագ մաքինալար վէ ալաթ վէ էտէվաթը սաիրէ տախի կէօմրիւք րէսմինտէն մուաֆ օլաճագ տըր. Հալպուքի, մէզքիւր իմթիյազ մէմալիքը Շահանէտէ Թագիր վէ եարմա պուզլարըն ֆիրուխթընա մանի օլամայաճագ տըր.

Իսլահաթ պաշլանմամըշ իսէ պիր գումբանեա Թէշէքքիւլ իթմիշ տիր.

—Կէօզտիւքլէր մաատէսի հագգընտա իճրայը միւզաքէրէ իշիւն Րումանիա հէյէթի վիւքէլասընտան պիր զաթըն Տէրսաատէթէ կէլմէք իւզրէ օլտըղընը եազմըշ իտիք.

Մէմուրիյէթը մէզքիւրէյէ տէվլէթը միւշարէլէյհանըն մէարիֆ վէ մէզահիպ Նազըրը Մ. Սթուրձա Թային օլընմըշ, տիւն սապահ շէհրիմիզէ վասըլ օլմուշ, վէ Րումանիա սէֆիրի Մ. Պալաշանօ իլէ Պապը Ալիյէ կիտիպ Սատրազամ վէ Խարիճիյէ Նազըրը բաշալար վէ Խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Ցարութին էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ պիրէր միւլագաթ իթմիշ տիր.

—Մէրսին—Ատանա—Թարսուս շըմէնտըֆէրինին սահիպը իմթիյազը Նահիտ պէյ Թարաֆընտան խաթթը մէզքիւրըն Տիյարպէքիր վէ Հալէպէ գատար Թէմտիտինէ տաիր վուգու պուլան իսթիտա՝ Նաֆիա Նէզարէթինճէ նազարը էհէմմիյէթէ ալընմըշ իսէ տէ, խաթթը մէզքիւրըն պիր էճնէպի գումբանեա Թարաֆընտան տէյիլ, իլլա էրլի պիր գումբանեա Թարաֆընտան ինշա իտիլիպ իշլէտիլմէսի մատտէսի միրը մուամէլէյէ հէն Թալէպ օլընըյօր իմիշ.

Մէսմուաթա կէօրէ, գաթը հազրէթը Բատիշահի՝ Սատրազամ հազրէթլէրինէ իհսան պույուրտուգլարը պիր Նամէի Հիւմայունլարընտա Մէրսին—Ատանա—Թարսուս շըմէնտըֆէր խաթթընըն իքմալինտէն տօլայը պէյանը խօշնուտիյէթ պույուրմուշլար տըր. Սատրազամ հազրէթլէրի Նամէի մէզքիւրը Նաֆիա Նազըրը Զիւհտի էֆէնտի հազրէթլէրինէ Թէպլիղ էյլէմիշ տիր.

(Տիկէր պագը հավատիսաթ իշիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա.)

Տիւնքի Թարիխլի Տիյարպէքիր մուխապիրիմիզտէն մախսուսան աթիտէքի Թէլէկրաֆ քէշիտէ օլընմըշ տըր.

Ճէրիտէի Շարգիյէյէ

Վալիի ալիմիզ Ազիզ բաշա հազրէթլէրի մէրասիմը իսթիգպալիյէճէ Թաազիմաթը ֆէվգէլատէ իլէ էլեվմ մէրքէզը մէմուրիյէթը ճէլիլէլէրինի (Տիյարպէքիրի) Թէշրիֆ վէ էհալիի Թէսրիր պույուրտուլար.

Մուխապիր

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կրօն. ժողով տիւն Լուսինեան Գեր. Տ. Խորէն Սրբազանըն Ատենապետութիւնը Թահթընտա իճթիմա իտէրէք, պագը գարը գօճա վէ խուսուսի մէսէլէլէրլէ մէշղուլ օլմըշ վէ էգճիւմէն պէրվէճհը աթի պագը գարարլար վէրմիշ տիր.

1. Մուշ վիճակընտա զէվճիյէթ խուսուսընտա սուի իսթիմալաթ կիւնտէն կիւնէ արթմագտա օլուպ, պունըն էօնինիւ ալմագ իշիւն մահալլի իտարէի բուհանիյէսինին Թիւշարը միւշքիւլաթ օլտուղընա տաիր Մուշ Առաջնորդարանընտան Բաթրիգխանէյէ պիր Թահրիրաթ վիւրուտ իթմիշ օլմագլա, Կրօն. ժողով՝ պու պապտա պագը Թէտապիրը միւհիմմէ իթթիխազ օլունմասընա գարար վէրմիշ տիր.

2. Մէզքիւր ժողով՝ Վանտա Թէպտիլը տին ու մէզհէպ հարէքէթի մէվճուտ օլտուղընը միլլի կազէթալար նէշրիյաթընտան իսթիխպար իտէրէք, պու պապտէ Բաթրիգխանէյէ մալիւմաթը բէսմիյէ վիւրուտ իթմիշ օլուպ օլմատըղընը անլամագ իսթէմիշ, վէ պունա տաիր հիչ պիր մալիւմաթ օլմատըղընը անլայընճա, տէրհալ Վան Առաջն. Տեղապահը Գեր. Տ. Պօղոս Սրբազանա պիր Թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, պու հավատիսին նէ տէրէճէ սահիհ օլտուղընը պաթէլէկրաֆ սէրիան պիլտիրմէսինի էմր ու իշար էյլէմիշ տիր.

Տիւնքի Կրօն. ժողով՝ Տէրսաատէթտէ մուգիմ Վանլըլարըն ախիրէն Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինէ Թագտիմ իթմիշ օլտըգլարը մահզարը նազարը տիգգաթա ալմըշ, վէ Բաթրիգը միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին պու պապտա էմր իթտիկի պիր Թէտպիրին քէսպը վուգու էյլէտիկինի ..., Թահգիգ իթմիշ տիր.

Լաքին Վանըն աճիլէ հիւզն իշթիմալի հագգընտա վէրիլէճէք գարարը գաթի խոտըն ժողովա Թաալիգ օլընմըշ տըր.

—

Մէսմուաթա կէօրէ, Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի՝ Վան Առաջ. Տեղապահը Գեր. Տ. Պօղոս Եպիսկոպոսա պիր Թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, մէճալիսը միլլիյէ իշիւն պաշլատըղը ինթիխապաթը ճէտիտէյի Թաթիլ իթմէսինի վէ գաթէն մէվճուտ օլան մէճլիսլէրի պագը Թումթասընը էմր իթմիշ տիր.

Տիկէր Թարաֆտան իշիտիլտիկինէ կէօրէ, Բաթրիգը միւշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ Ս. Էջմիածինտէ Օրմանեան Գեր. Տ. Մաղաքիա Սրբազանա տախի պիր Թէլէկրաֆ քէշիտէ իտուպ, Էջմիածինտէն տօղրուճա Վանա կիթմէսինի վէ օրատա Ազգ. Վարչութիւնըն Թալիմաթընա պէքլէմէսինի իշար ու իխթար էյլէմիշ տիր.

—

Տիւն Ս. Էջմիածինտէն Բաթրիգխանէյէ վիւրուտ իտէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, էվվէլքի բազար կիւնիւ Եպիսկոպոս Ձեռնադրութիւնը այինի իճրա օլընարագ, 7 վարդապետեանի Թիւրքիատան Օրմանեան Մաղաքիա, Սրուանձտեանց Գարեգին, Ցովակիմեան Ստեփան վէ Աստուածատուրեան Ցովհաննէս վարդապետլէր իլէ Ս. Սինօդ ազասընտան Սանասարեան Մամբրէ, Այվազեան Կարապետ, Սարգիս, Արիստակէս վէ Այվատեան վարդապետլէր Եպիսկոպոս Թագտիս օլընմըշլար տըր.

Օրմանեան վէ Սրուանձտեանց վարդապետլէր՝ Թիւրքիատան կիտէր իքէն Թիֆլիսէ միւվասալէթլէրինտէ, մայիս 21տէ Նոր Դար, Մեղու Հայաստանի, Մշակ վէ Արձագանք կազէթալարը միւտիր վէ մուհարրիրլէրինի զիյարէթ իթտիքլէրի կիպի, եէվմը մէզքիւրտէ Օրմանեան Հայր՝ Գաֆգասիա վալիսի բրէնս Տօնտուգօֆ Գօրսագօֆա տախի պիր վիզիթա վէրիպ, իհթիրամաթը լայըգա իլէ գապուլ օլընմըշ տըր.

Մայիսին 22ինճի Համբարձում եօրթուսը կիւնիւ տէ Օրմանեան Գեր. Տ. Մաղաքիա վարդապետ՝ Թիֆլիս վանքընըն Մայր Եկեղեցիսինտէ «Ամեն տեղ Հայերը միացնողը՝ Ազգային Եկեղեցին է» (եանի՝ Հէր եէրտէ Էրմէնիլէրի տաիրէի իթթիհատտա թութան՝ Քիլիսէի Միլլի տիր) ...

մուգատտէմէսիյլէ մուխթասար պիր Թարօզ սէօյլէմիշ տիր.

Բէզալիք մայիս 24ինճի ճումա էրթէսի ագշամը Սրուանձտեանց վէ էրթէսի բազար սապահը Օրմանեան վարդապետլէր՝ եինէ մէզքիւր վանք Քիլիսէսինտէ խըթպէլէր էհալի հազըր օլտըղը հալտէ մուքէմմէլ քարոզլար սէօյլէմիշլէր տիր.

—

Էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգ վէ Գաթօլիգոսը բիւթպէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրինին վուգու տավէթինէ մէպնի, մէճլիսը իտարէ չէհրը հալին 11ինճի եարընքի չարշէնպիհ կիւնիւ սուրէթը ֆէվգէլատէտէ օլարագ Թէճէմմիւ իտէճէկի խապէր ալընմըշ տըր.

Մէճլիսը մէզքիւրըն յունիս 4ինճի չարշէնպիհ կիւնքի իճթիմարընտա, պէրվէճհը գարար 15 կիւն սօնրա Թէճէմմիւ մուգարրէր պույուրմըշ իքէն, պէօյլէ ֆէվգէլատէ օլարագ տավէթ օլունմասը՝ միւճէրրէտա պիր միւհիմմէտէն նէշէթ իթտիկի մէյտանտա տըր.

Իշպու տավէթը ֆէվգէլատէնին սէպէպը աշըլ նէ՝ օլտուղընը պիլմէյօր իսէք տէ, ումարըզ քի եարընքի մէճլիսէ, Ս. Յակոբ խայրաթխանէսի միւթէվէլլիսի վէ Հօգապարձութիւն րէիսի Ազարեան Արիստակէս էֆէնտի հազրէթլէրինին իսթիֆասընը կէրի ալտըրմագ իշիւն իճապ իտէճէք վէսաիթ միւզաքէրէ օլունըր, վէ ումում ճէօմաաթըն խայրը իշիւն մուվաֆֆագիյէթ տախի հասըլ օլուր.

Աքսի Թագտիրտէ իտարէ մէճլիսի ազալարը՝ իլա նիհայէ պու խուսուսա Էրմէնի Գաթօլիք ճէօմաաթը էօնինտէ մէսուլ օլաճագլար տըր.

—

Բէզգա իշիտիլտիկիմիզէ նազարէն, տաավի մէճլիսի (Դատաստ. խորհուրդ) ազալարընտան Գրճեան Պետրոս վէ Թրնկըր Ցովսէփ էֆէնտիլէր վէ Սամանճեան Գէօրգ պէյ իսթիֆա էյլէմիշ օլտուգլարընտան, իտարէ մէճլիսի իշպու իսթիֆայը պիլգապուլ, էքսէրէնինէ էհլ ու էրպապ տիկէր 3 ազա ինթիխապ իտէճէկ մէճլիս տըր.

—

Գումգաբու Թիճարէթ քիլիսէսինին սերգաթ մաատէսի հէնուզ Թահգիգ իտիլմէքտէ օլուպ, իքի ժամկոչ իլէ Միքայէլ Նամ շախըս էլան մահպուս տըրլար.

Միւտտէի ումումիյէ Թարաֆընտան մատտէի մէզքիւրէ հագգընտա պու սապահ վիւրուտ իտէն պիր ճէլպ բուսուլէ՝ քիլիսէի մէզքիւր բարագըլարընտան Տ. Խաչատուր քահանա իլէ իքի Նէֆէր գըզ չակիրտան, վէ Թաղ. խորհուրդ ազալարընտան պիր գաչընը վէ տիկէր պագը քիմսէնէլէրի իսթինթագա տավէթ իթմէքտէ տիր.

—

Ծօրճէվօ (Եէրկէօյ) Օսմանը շէհպէնտէր վէքիլի Պօղոս էֆէնտինին մատմազէլ Էլէն Կրանչվալտ իլէ ագտը իզտիւաճը այինի էվվէլքի կիւն Պուգրէշ Էրմէնի քիլիսէսինտէ վուգու պուլմուշ տըր.

ԻԼԱՆ

ՏՕԳԹՕՐ Մ. ՏԻՆԱՆԵԱՆ

Տօգթօրը մումաիլէյհ՝ պու քէրրէ քէնտի իգամէթկեահընը Սթամպօլտա Պապը բաշա Եօգուշու Նումէրօ 16 նումէրօլը խանէյէ նագլ իթմիշ օլմաղլա, բէնճէշէնպիհ կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա ագշամա գատար ֆուգարա խասթէլէրինը մէճճանէն Թէտավի էյլէյէճէկի կիպի, տիկէր կիւնլէրտէ սապահ քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէնլէր՝ Թայլէքը մումայիլէյհի խանէի մէզքիւրտէ պուլաճագլարը իլան օլունըր.

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

Պանգը Օսմանինին Գալաթա վէ Սթամպօլ իտարէխանէլէրի՝ ալաֆր. յունիսին 24ինճի կէլէճէք բէնճէշէնպիհ կիւնիւ գապալը օլաճագլար տըր.

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Գրէտի Լիօնէ պանգասընըն Գալաթա վէ Սթամպօլ շիւպէլէրի ալաֆր. յունիսին 24ինճի կէլէճէք բէնճէշէնպիհ կիւնիւ գապալը օլաճագլար տըր.

ՍՈՆ ԲՕՍԹԱ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ
Մ. ԿԼԱՏՍԹՕՆԸՆ
ԻՆԹԻԽԱՊ ՊԷՅԱՆՆԱՄԷՍԻ

Ինկիլթէրրա րէիսը վիւքէլասը Մ. Կլատըսթօն՝ իճրա օլընաճագ բարլամէնթօ ինթիխապաթը ճէտտէսի իչիւն Միտլօթիան էյալէթի մինթեխիպլէրինէ խիթապէն լունիս 12 թարիխլիլէ պու քէրրէ աթիտէքի պէյաննամէյի նէշր իթմիշ տիր ։

Էֆէնտիլէր ,

Իրլանտայա պիր հիւսնիւ խտարէ իթասընա տաիր օլան լայիհամըն մուվաֆֆագիյէթսիզ իկէ տուչար օլմասը նէթիճէսի օլարագ հէյէթը վիւքէլա՝ Բարլամէնթօնըն տաղըտըլմասընա գարար վէրմիշ վէ Գըրալիչա տախի պու գարարը լութֆէն թաստիգ պույուրմուշ տըր ։ Պունտան մագսատ չու տըր քի , մէմլէքէթ (եանի էհալի) եարըմ ասըրտան պէրու քէնտուլէ արզ օլընան մէսէլէլէրին էն աղըրլարընտան վէ լաքին էն սատէլէրինտէն պիրի հագգընտա պէյանը րէյ էյլէսին ։

Թապիաթըն արթըգ խսթիրահաթ իթմէքլիկիմի պիւյլէտը ավգ իկէ պանա թավսիյէ էյլէտիկի միւտտէ. Թը եօվրիւմին չու տէվրինէ վարըլ օլմուշ օլտըղըմ հալտէ , մէմլէքէթէ արզ ու իրատէ օլընան մէսէլէնին եալընըզ աղըրլըղը սէպէպիյլէ պէչինճի տէֆա պիր քէրրէ տահա հագգըմտա էմնիյէթ ու իթիմատընըզը թալէպ իտէր , վէ պիր պիրի արտը սըրա օն իւչ Բարլամէնթօտա ազալըգ իթտիքտէն սօնրա օն տէօրտիւնճիւտէ տախի պի, ազալըգ սանտալեասընա արզը էյլէրիմ ։

Իրլանտա ումուր ու մէսայլինինտէ պիր պուհրանը ազիմ հուսուլէ կէլմիշ օլտըղընա՝ ինթիխապաթը ախիրէ էսնասընտա կէրէք բռօկրամըմտա վէ կէրէք նութգլարըմտա սիզի գանի իթմէյէ սայ իթմիշիմ տիր ։

Պունտան էվվէլքի հէյէթը վիւքէլա՝ հէր նէ գատար ումուրը ատիյէտէ գայրեթ իտի իսէ տէ, պուհրանը մէզքիւրը միւզաքէրէ իթմէյէ բէք պէօյիւք մէյտան վէ միւսաատէսի վար իտի . Հէյէթը վիւքէլաի միւչարէլէյհա՝ էկէր պիր թէտպիրը ազիմանէ իպրազ իթմիշ օլսա իտի , սէրպէսթի (լիպէրալ) ֆըրգասը թարաֆընտան պիր մուավէնէթը գավիյէ վէ իշթիրագքեարանէ կէօրէճէք , վէ իհթիմալ քի թէտպիրը մէզքիւր՝ չիմտիքի տէվրը իճթիմա էսնասընտա Իռլանտա մէսէլէսինի հալլ իթտիքտէն մաատա , 1885 Բարլամէնթօսընըն՝ մէսէլէի մէզքիւրէյէ միւթէալլիգ միւզաքէրաթը գանունիյէսի ատիյէ վէ մէսաիլը միւթէատտիտէ իլէ տէ մէշղուլ օլմասընա սէպէպ օլապիլէճէք իտի ։

Պէնիմ էն պէօյիւք արզումը՝ պէօյլէ պիր բօլիթիգատա մէզքիւր գապինէթօյը իլթիզամ իթմէքտէն իպարէթ իտի. Լաքին յունվար 26տա հիւքիւմէթ՝ պու բօլիթիգայա տապան տապանա զըտտ պիր բօլիթիգա, եանի թէտպիրը զէճրի բօլիթիգասը իթթիխազ իտէճէկինի պէյան իթմիշ, վէ եալընըզ Լօրտ Գարնարվօն պու բօլիթիգայա հիտտէթլէ օլմագտան խըմինքեաֆ էյլէմիշտիր։

Պու սուրէթլէ Իռլանտա մէսէլէսի՝ պիրինճի սըրըֆա տախիլ օլմըշ , վէ պու խուսուս տիկէր պիրճիւ՞լէ մէսէլէլէրէ իլըասը մազարրաթ էյլէմիշ տիր ։

Հէր քէսին ֆէհմ իթտիկի վէճհ լէ վագթ ու սաատ արթըգ հիւլուլ իթմիշ օլուպ , մատաէ եալընըզ մէսէլէնին սուրէթը հալլ ու թէսվիյէսինին թայինինտէ գալմըշ իտի ։

Պէնիմ էֆքեարըմճա , մուգումաթ՝ թէտպիրը զէճրիյէ թէքլիֆաթընըն նապէճալըղընը կէօսթէրմէքտէ օլտըղընտան , թէքլիֆաթը մէզքիւրէ հէր հալտէ մուվաֆֆագիյէթսիզլիկէ տուչար օլաճագտը։ Իրլանտայը խտարէ իթմէք իչիւն թէտապիրը զէճրիյէնին զալըը թէտապիր արանըսա , պույրիւգալիւր իտի . իչթէ պու սէպէպտէն նաշի վիւքէլաի սապըգանըն ինֆիսալինէ թէէսսիւֆ իթմէտիմ , վէ պիր հէյէթը ճէտիտէի վիւքէլա թէշքիլի իչիւն գրալիչա թարաֆընտան ճէլպ ու տավէթ օլընտըղըմտա, թէտապիրը զէճրիյէյէ մուխալիֆ պիր բօլիթիգա էսասը իւզէրինէ իչպու մէմուրիյէթի տէրէօհտէ էյլէտիմ ,

Քէնտիմէ րէֆիգ ինթիխապ իթտիկիմ զէվաթա պու պապտէ բէք աչըգ իւզահաթ վէրտիմ , վէ Իրլանտայա՝ չան ու չէրէֆ՞ը միլլիյի թէէյիտ , վէ իթթիհատը մէմալիքի թագվիյէ իտէճէք սուրէթտէ պիր գանունը մահալլի պախչ ու իթա իթմէք միւմքին օլուպ օլմատըղընը հատտէի թէտգիգ ու թէֆթիշտէն կէչիրմէյի րիւֆէգաի միւչարէլէյհ հիւմէ թէքլիֆ էյլէտիմ ,

Գապինէթօ թէչէքքիւլ իտուպ , պիզ տախի սէրիան իշէ պաշլատըգ ,

Էֆէնտիլէր, էվվէլքի գապինէթօնըն Իռլանտա հագգընտաքի բօլիթիգասընը թագտիր իթմէյիպ , զիրա մաքսատը իտարէյի էլէ ալընճա նի՞չիւն տիկէր պիր բռօկրամ թէքլիֆ իթտիկիմիզի վէ պու պէօյիւք վէ սատէ մէսէլէնին նիչի՞ն սիզին հուզուրընըզա կէլիպ գարարընըզը թալէպ էյլէտիկիմի չիմտի սարահաթէն անլայաճագսընըզ ։

Իռլանտանըն թէտապիրը զէճրիյէ իլէ՞ մի խտարէ օլընմասընը , եօգսա քէնտի քէնտիսինին իչի՞լէ մի մէշղուլ օլմասընը իսթէրսինիզ։

Րէտտ օլունմուշ օլան լայիհալարըն ֆիլան վէ եա ֆալան նօգթասը իւզէրինէ պարաճըգտա թաֆսիլաթա կիրիշմէք հիչ պիր չէյէ եարամազ վէ սէրպէսթի ֆըրգասընտան պըրլան լիպէրալլարըն մուղլագ , քիֆայէթսիզ վէ նագապիլը իճրա լայիհալարընը խաղթը միւպահասայա սլմագ հիչ պիր ֆայտէ վէրմէզ ։

Օրթատա մազգուր վէ գաթի իքի բլան մէվճուտ օլուպ , պունլարըն պիրի՝ հիւքիւմէթին (կլատսթօնըն) , վէ տիկէրի՝ Լօրտ Սալիզպէրինին բէյանը տըր ։

Պիզիմ բլանըմըզ՝ արիզ ու ամիգ միւզաքէրէ վէ միւթալէա օլունան չէրաիթ թահթընտա Իռլանտայը քէնտի մէսալիհը մախսուսէսիյլէ մէշղուլ պրագմագտան իպարէթ տիր. Լօրտ Սալիզպէրինին բլանը իսէ բարլամէնթօտան գավանինը ճէտիտէի թագրիգիլէ թալէպ իթմէքտէն վէ գավանինը մէզքիւրէյի եիրմի սէնէ իճրա վէ մուհաֆազա էյլէմէքտէն իպարէթ տիր . իչպու բլանա կէօրէ, եիրմի սէնէ սօնրա Իռլանտա՝ եա հիւքիւմէթը մահալլիյէնին ֆուլուզամ վէ մուհասսէնաթընա նայիլ օլմագ վէ եախօտ ճէզիրէի մէզքիւրէ վէրէճէկինիզ գավանինը րիւչտէ գուրթուլմագ հալ ու մէթալիսինտէ պուլունաճագ մըր ։

Իչպու լայիհալի քիւսթախանէնին օլտըղը՝ քէնտի լիսանը սաֆտէրունէսինտէն գօլայճա անլաշըլմագտա օլմագլա , անը պրագլըպ հիւքիւմէթին թէսավվուր էյլէտիկի բօլիթիգայա նագլը քէլամ իտէրիմ ։

Խասըմլէրիմիզ, եանի կէրէք Թօրի-լէր (մուհաֆազաքեարան) վէ կէրէք պիղտէն (լիպէրալլարտան) այրըլանլար՝ իթթիհատըլար իսմընը տախզ ու իհրազ իթմիշլէր տիր ։ Պու ինվանա սայա հագլարը օլմատըղընը սուրէթը գաթիյէտէ պէյան իտէրիմ ։

Վագըա ֆիքրիմիզճէ հէրքէս տէ իթթիհատճըյըզ . լաքին անլարըն թէրվիճ էյլէտիկի իթթիհատ քեաղըտ իւզէրինտէ պիր իթթիհատ օլուպ , գուվվէի գահիրէ վէ ու խըրտա իլէ իսթիհսալ օլընմըշ իռլանտա միլլէթի թարաֆընտան ասլա նէ թաստիգ վէ նէ գապուլ իթտիլմիշ տիր ։ Ցիմտէք քի , անլար քեաղըտ իւզէրինտէ իթթիհատճը տըրլար ։

Ասըլ իթթիհատ՝ հըսսիյաթը ինսանիյէ րապըթաթըլէ օլան իթթիհատ տըր ։ Պէօյիւք Պըրթանիա(Ինկիլթէրա) իլէ Իրլանտա արասընտաքի իթթիհատ՝ չիմտի 1782 սէնէսինտէքի սուրէթը թէսվիյէ էվվէլիյէսինտէն տահա ազ գավի տիր։ Սէրպէսթ Իռլանտա՝ աղար մէպուսանը վասէթասըյլա քէնտի գանունիյէթը մահալլիյէսինին թէճտիտինի թալէպ իթմէք տէ տիր. տիմէք անըն թալէպ իթտիկի չէյ եէնի պիր չէյ օլմայըպ գատիմ ու խատէսինի թալէպ իտիյօր ։

Իրլանտա՝ Բարլամէնթօնըն աղար ծերքիտէթի ինգիլիզլէրին տագվաճը նիթգ ու թէֆրիգասը վիւճուտէ կէլտիկլէրինի պիհգագըն իստիգ մէքտէ , վէ լաքին վըլէվ սուրէթը գատիյէտէ իսթիհսալ օլընմըշ օլան իթթիհատըն պիլէ պօզուլամաղ օլտըղընը թասթիգ էյլէմէքտէ տիր ։

Էկէր Իռլանտա՝ մէմալիքին ուսումիյէթի մէնաֆիինէ նագիսէ վէ խալէլ կէթիրէպիլէն իթթիհաթ տախիլ օլմագ սըզըն պիր գանուն իսթիհսալ իթմէ խուլնուտ վէ մէճլիսին օլուր . անճագ պու գանուն՝ քէնտի ումուր ու մէսալիհինէ սուրէթը մունթազամէտէ գօնթրօլ վէ նէզարէթ իթմէսինէ՝ 1782 սէնէսի սուրէթը թէսվիյէսինտէն տահա զիյատէ սալիհ վէ միւսաիտ օլմալը տըր ։

Իրլանտա՝ Հալիսինին ազնուֆուսը օլան գըսմըը (բռօթէսթանլարը) հըմայէ վէ մուհաֆազա իթմէք իչիւն քէնտուլէ թէքլիֆ օլընան պիլճումլէ չէրաիթի րէտտ իթմէյիպ պիլաքիս գապուլ իթմիշ տիր ։

Պու նէվի էֆքեար ու իսթիտատլարա նազարը տիգգաթըմըզը թէմամըյլա հասր իթմիշիզ վէ խտէճէմիզ . լաքին խմիտ իտէրիմ քի , ըմթօզիա՝ պու միւպահասայա թէասսուպը տինի զէհիրինի գարըշտըրմագ իչիւն սարֆ իտիլէճէկ իգտամների զարիֆէյի թէզըիֆ ու րէտտ իտէճէք տիր ։

Պէլֆասթ իլէ չըմալտէքի տիկէր չէհիրլէրին չայանը թէէսսիւֆ արպէտալարը պիզէ իպրէթ օլսունլար ։

Էֆէնտիլէր ,

Պիզիմ բօլիթիգամըզ գապուլ օլընտըղտա պէր վէճհը աթի ֆէվաիտ վէ մուհասսէնաթ հուսուլէ կէլէճէք տիր ։

Իթթիհատը մէմալիք թագվիյէ օլընուպ , գուվվէթի թէզայիտ էյլէյէճէք տիր ։

Խազինէի տէվլէթին միւթէմատիյէն վուգու պուլան զայիաթը ճէսիմէսի արթըգ վուգու պուլմայաճագ տըր ։

Իրլանտատա հագգըյը զիամէթլէր (աւտօրիթէ) միւնտէֆի օլուպ , ճէզիրէի մէզքիւրէնին մէնաֆիի սէրվէթի քէսպը իսմրան վէ թէրագգի իտէճէք , վէ պու թէրագգի պիր սէրպէսթ վէ մունթազամ հիւքիւմէթտէն նէչէթ էյլէյէճէք տիր ։

Էզմինէի միւթէգատտիմէտէն պէրու այըմը մէտէնիյէթ նազարընտա Ինկիլթէրանըն չան ու չէրէֆինի իխլալ ու թէլվիս իտէն վէ Իռլանտա հագգընտա վագը օլան պիր լէքէ միւնտէֆի օլաճագ տըր ։

Եէնասըլ բարլամէնթօնըն հայսիյէթ ու հուրրիյէթը մուավէնէթ իտէն քէնտիլէ իատէ օլունաճագ , վէ ու մուը մէմլէքէթ միւհվէրը լայըգընտա ճէրէյան իտէճէք տիր ։

Շիմտի, էֆէնտիլէր, սիզէ էն էվվէլ արզ օլունան մէսէլէ չու տըր.

Իռլանտա նա՞սըլ իտարէ օլունաճագ տըր ։

Պու մէսէլէ տէ տիկէր պիր մէսէլէյի ինթաճ իտիյօր . եանի , Ինկիլթէրա իլէ Սգօչիա նա՞սըլ իտարէ օլունաճագլար տըր ։

Ինկիլթէրա իլէ Սգօչիատա պա խուսուս 6 սէնէտէն պէրու ճէրէյան նը ումուրըն նէ տէրէճէսինէ գատար տուչարը մահվ օլտըղընը, վէ պէօյիւք Բարլամէնթօնըն իթթիպար ու գուվվէթի նէ գատար զըլըլտըղընը պիլիրսինիզ ։ Օ զէմին Բարլամէնթօտա միլլէթ թարաֆտարանը՝ Իռլանտալը մէպուսանտան միւրէքքէպ քիւչիւք պիր ագալլիյէթ (ֆըգրամասանութիւն) թէչքիլ իթմէքտէ, վէ Իռլանտալը օլմայան պիր գաչ մէպուսանըն մուավէնէթինտէն պաչգա պիր մուավէնէթէ նայիլ պուլընմամագտա իտիլէր ։ Շիմտի տօգսան գատար օլտըղլարընտան, «պիզ Իռլանտա միլլէթի նամընա սէօյլէյօրըզ» տէյէպիլիրլէր ։

Պու իշտէ եարըմ թէտպիրլէր իթթիխազը միւմքին տիր . Իռլանտալը մէպուսանըն քէնտի աչէմլէրի գուվվէթինտէն մաատա , Ինկիլթէրատա պուլունտըղլարը մուավէնէթին գուվվէթինէ տախի մալիք տիրլէր , զիրա անլէրին մէմլէքէթի լէհինտէ 313 րէյ վէրիլմիշ տիր ։

Պունտան մաատա հէր չէյ ֆարիզ օլան պիր գուվվէթէ տէ մալիք տիրլէր . հագգ քէնտիլէրինտէն եանա տըր ։

Լաքին , էֆէնտիլէր , հէր նէ քի եարամազըգ լազըմ կէլիր իտի իսէ եարարըգ ։ Շիմտի սիզ քի մէմլէքէթին մինթեխիպլէրիսինիզ , սիզին պէյանը րէյ իթմէնիզ լազըմ կէլիր ։

Հանկիսա քի ուզագը էյի կէօրէբտիւնիզ տէ , էյի ինթիխապ իթմէք իչիւն ֆէնայը րէտտ իթմէյէ ճիւրաթ վէ ճէսարէթ իտէ իտինիզ ։

սատըգ վէ մինէթտար
պէնտէնիզ
Վ. Է. ԿԼԱՏՍԹՕՆ

—

Բու Մէլ Կազէթէ օգունտըղընա կէօրէ, Իռլանտանըն իւլսթէր էյալէթինտէ վագը Գօլէրէն նամ մահալլտէ մուխթարիյէթը խտարէյէ թարաֆտար օլան Մ. Կլատսթօն , Մ. Բարնէլ վէ Մ. Ճօն Մօրլէյին րէսիմլէրի եագըլըպ , մուխթարիյէթը մէզքիւրէյէ մուխալիֆ օլան պիր խալքի Բռօթէսթան էհալի էօնինտէ աթէշէ վէրիլմիշ տիր ։ Ֆէգալիգ մաղլալար վաստեասըյլա պիր ալայ թէրթիպ օլունուպ, պունտա տա Իռլանտա լայիհասը ալէյհինտէ պուլունան Մ. Չէմպէրլէյն , Մ. Թրավէլեան , Լօրտ Ռանտօլֆ Չըրչիլ , վէ տիկէր պազը զէվաթ իչիւն իւզէրինտէ խանասըն եազըլը ֆէնէրլէր կէզտիրիլմիշ տիր ։

∴

Իրլանտատա Թիւամ սէրպիսգօբօսը Մ. Մագ-Էվիլլի իլէ մալէթ րէհապինի պիր գօնֆէրանս ազտ իտէրէք, Մ. Կլատսթօնա աթիտէքի թէչէքքիւր նամէյի իրսալ իթմիշլէր տիր ։

«Պիզ՝ Թիւամ րէհպանինի Մօնսէնեէօր սէրպիսգօբօսըն թահթը րիյասէթինտէ պիր գօնֆէրանս ազտ իտէրէք, Մէճլիսը մէպուսանտա պէօյիւք վէ մէչհուր տիրլօմաթ միւհէթէրէմ Վիլեամ Էտուարթ Կըլատսթօնըն Իռլանտա հուգուգընը քէմալը չէճաաթ վէ մէհարէթլէ միւտաֆէա իթտիկինտէն տօլայը միւչարէլէյհէ արզը չիւքրան վէ միննէթտարի իտէր , վէ մագլուպիյէթը հագզըէհսինտէ պիլէ պէօյիւք պիր մուզաֆֆէրիյէթը մանէվիյէ նաիլ լիյէթինի նազարը տիգգաթա ալարագ , էհալիմիզին թէճէսսուիւս վէ իհձասը իչիւն կէրէք քէնտուսինին վէ կէրէք Իրլանտա ֆրգասընըն իլէրուտէ սարֆ իտէճէքլէրի հիմէմաթ ու իգտամաթտա մուավէնէթը միւէսսիրէմիզի վատ վէ թէահհիւտ էյլէրիզ ։»

—

ՊԱՎԻԷՐԱ ԳՐԱԼԸՆԸՆ ՎԷՖԱԹԸ

Կէչէն սալը կիւնքի նիւսխամըզտէ, Պավիէրա գրալը Լուտվիգ Լուիզին չուլուրընա խալէլ կէլմէսի հասէպիյլէ թախթընտան խալ , վէ րէճնա Լուիթբօլտըն նափպը հիւքիւմէթ նասպ օլունմասընա տաիր տէրճը թաֆսիլաթ իթտիկիմիզ սըրատա , գրալը միւչարէլէյհին վէֆաթը հավատիսի տախի Էվրօբա կազէթալարընտա միւնտէրիճ օլտըղընը իլավէի մէզալ իթմիշ իտիք ։

Ցիւնքի բօսթա իլէ կէլէն Էվրօբա կազէթալարընտա, Լուտվիկ Լուի գըրալըն նակէհան վուգու պուլան վէֆաթը հագգընտա թաֆսիլաթ միւնտէրիճ օլմագլա , պէր վէճհը աթի տէրճ օլունուր ։

Կէչէն հաֆթա բազար կիւնիւ պիւթիւն կիւն գրալ Լուի՝ զայէմ սաքին կէօրինիւպ. Տօգթ. Կուտտէն իլէ պէրապէր Պէրկ սէրայընըն պաղչէսինտէ կէզինմիշ , վէ սաաթ 6տա թապիպը մումաիլէյհ իլէ թաամ իթմիշ, իւչ չէրէէք սօնրա եինէ հէքիմ իլէ պաղչէյէ չըգմըշ, վէ պիրազ կէզինտիքտէն սօնրա , արգալարը սըրա տօլաշմագտա օլան մուհաֆըզլարա եօլ վէրմէսինի Մ. տը Կուտտէնտէն թալէպ իթմիշ օլմագլա , թապիպը մումաիլէյհ տախի իսթիրհամը մուաֆըգ կէօրէրէք, մուհաֆըզլարա եօլ վէրիփ. գրալ իլէ եալընըզ գալմըշ տըր ։

Սէրայ մէմուրլարը սաաթ 8է գատար գրալ իլէ հէքիմին օրթայա չըգմատըգլարընը կէօրիւնճէ, մաչալալարլա պաղչէտէ անլարը արամագ չըգմըշլար վէ նիհայէթ կէօլիւն քէնարընտա գըյըյըն չաքգա իլէ բալթըսիւսինի պուլմուշլար տըր։ Պունըն իւզէրինէ կէօլիւկէ իճրաի թահարրիյաթ օլընարագ, գրալ իլէ Մ. Կուտտէնին ճէսէտլէրի կէօլտէն չըգարըլմըշ տըր ։ Տօգթօրըն իւզիւնտէ պէք չօգ չըզըգ նիշանէլէրի պուլընտըղընտան , գրալ իլէ միւչարէլէյհ արասընտա տէհչէթլի պիր պօղուշմա վուգու պուլտըղը անլաշըլմըշ տըր ։

Կէօլտէն չըգարըլտըղլարընտա իւզէրլէ՞րինտէ հէնուզ պիր ազ նիշանէի հայաթ կէօրիւնտիքինտէն, Տօգթէօր Միւլլէր չօգ չալըշմըշ իսէ տէ , հիչ պիր սէմէրէ հասըլ օլմամըշ տըր ։

Էրթէսի բազար էրթէսի կիւնիւ ճէնազէ միւթէալլիգ մուամէլաթը րէսմիյէնին իճրասը իչիւն վիւքէլա թարաֆընտան Պէրկէ պիր գօմիսիօն կէօնտէրիլմիշ , վէ գրալըն ճէնազէսի սէրայըն պիր սալօնընտա վազ իլէ պաչը ուճունա պիր խաչ գօնըլմուշ վէ սալօնըն տէօչէմէսինէ կիւլ.

---

207)

ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ԹՕԱՂԻՒ ՅԸ ՄՕՆԴԷՓԷՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՔ

Միլլէր .— Բէք ալա . րէճա իտէրիմ քի պանա պիր գալէմ, հօգգա վէ քեաղըտ սըւլաթտըրասընըզ . . . տօղրուճա թախմին իտէյիմ ։

Օգթավ .— Էօյլէ եարաճաղընըզա չիւպհէմ եօգ . իչթէ իսթէտիքլէրինիզ հազըր տըր ։

Գույումճը բէրթէվսուզ իլէ հէր պիր բարչայը այրը այրը թէտգիգ վէ ֆիյաթլարընը քեաղըտըն իւզէրինէ իչարէթ իթմէքտէ իտի ։

Օգթավ իսէ գույումճընըն պաշը ուճընտա այագտա տուրմըշ , բագգամլարըն սիւթունընըն ուզանտըղընա պագմագտա իտի ։

Գույումճը եէքիւնի եաբըպ , օթուզ սէքիզ պին ֆրանգա պալիղ օլտուղընը պէյան էյլէտի ։ Օ ֆիյաթա քէնտիսինէ թէքրը օլունաճագ օլսա, եիրմի պին ֆրանգ քեար իտէպիլէճէյինի միւչիւնմէքտէ իտի ։

—Հագըգաթէն պունլարըն ֆիյաթընը՞ մը անլամագ իչիւն պէնի ճէլպ իթտինիզ , եօգսա սաթմագ նիյէթինտէմիսինիզ ։

Օգթավ .— Սաթմագ իսթէյէճէք օլսամ ալըճը՞մըսըն ։

Միլլէր .— Նի՞չիւն ալմայըմ։

Օգթավ .— Նէ՞ ֆիյաթա ալըրսըն ։

Միլլէր .— Թախմին իթտիյիմ ֆիյաթա . օթուզ սէքիզ պին ֆրանգ բէշին օլարագ վէրիրիմ . . .

Օգթավ .— Էյլէնի՞յօրմըսըն ։

Միլլէր .— Ծիտտէն սէօյլէյօրըմ . . . պէն զըմմէթը հագգըզլէրինի սէօյլէտիմ։

Օգթավ .— Ծիւմլէսինի տէ սէօքիւփ էրիթթիրէճէք օլուրսան , վագըա օ գատար անճագ թութար . . . լաքին պունլարըն մէգասը հէնուզ սամիմըշ օլտուղը ճիհէթիլէ , պու հալտէ սաթաճագ օլուր իսէն չօգ քեար իտէրսին . .

Միլլէր .— Էօյլէ պիլլէմէյին , մա'տամ ։

Օգթավ .— Սէն ինսաֆըը օլ քի , պէն տէ ինսաֆըճա տավրանայըմ . . .

Միլլէր .— Խիւլասա , սիզ նէ՞ գատար իսթէրսինիզ , մա'տամ ։

Օգթավ .— Թագըմլըյա գըրգ պէշ պին ֆրանգ . . .

Միլլէր .— Գըրգ բարչալար , վէ չու չէքմէճէնին իչինտէքի ալթուն վէ կիւմիւչ խուրտավաթ տա պէրապէ՞ր մի . . .

Օգթավ .— Նէ՞ միւնասէպէթ . . . օ տէտտիլին չէյլէր էն ազը իքի իւչ պին ֆրանգ տէյէրլէր ։

Միլլէր .— Ամմա եարտըմը՞գ ։

Օգթավ .— Պիր քէրրէ պագ ։

Միլլէր չէքմէճէյի մաստանըն պիր քէօչէսինէ պօչալթըպ , իչինտէքի չէյլէրի միւթալէա վէ թէտգիգ իթտիքտէն սօնրա , Նակէհան .

—Չու գօլ տիւյմէսի բէք կիւզէլ , բէք թօհաֆ ։

Գույումճըըն պահսընը իթտիկի գօլ տիւյմէսի , նալ պիչիմինտէ բէրուզէլի պիր բէք տիւյմէ օլտուղը մալիւմ տիր ։

Միլլէր .— Պունըն օ պիր թէքինի զա՞յը մը իթտինիզ ։

Օգթավ .— Էվէթ , ամմա պու թէքի տէ տըգգաթսըզլըգ իլէ օ խուրտէմվագթըն իչինէ գօյմուշըմ . չիւնքի պաղը էսպապա մէյանի օ տիւյմէյի սաթմագլըգը թէրվիճ իթմէքտէյիմտէն , սաթմայըպ սագլայաճաղըմ—տէյէրէք , մէզքիւր տիւյմէյի պիր թարաֆա գօյտու ։

Միլլէր .— Գըրգ տօքիւզ բարչալարըն քեաֆֆէսինի պէրապէր վէրէճէք օլուր իսէնիզ, գըրգ պէշ պին ֆրանգ վէրիրիմ ։

Օգթավ .— Գըրգ ալթը պին ֆրանգա վէրիրիմ ։

Պու վէճհ իլէ Օգթավ իլէ գույումճը բազարլըգ իթմիւքէրի սըրատա , գաբու աչըլըպ Գօնթ Իվան իչէրի կիրտի ։

Գույումճը Միլլէր մէրգումը կէօրտիւքտէ հէմէն այաղա գալգըպ , պաշընը էկէրէք գատար էյլէրէք քըլմալը թէվազու իլէ սէլամ վէրտի ։

Օգթավ՝ Գօնթըն իւզէրինէ գօչուպ այնընը ուզաթտը ։

Գօնթ .— Նէ՞ եարըյօր իտինիզ , պունլար նէ՞ օլաճագ մէյտանտա ։

Օգթավ .— Պիր միւստէթթէն պէրու պիր թէսավվուրըմ վար իտի, պու կիւն նիհայէթ եարըմ սէնին վէրմիշ օլտուղըն չէյլէր ինսիմատ գըյմէթթար օլտըղլարընտան , անլէրի սագլայըպ , տիկէր մէվճուտաթըմըն քեաֆֆէսինի սաթըպ սավտըյօրըմ ։

Գօնթ .— Պէն պուրատա տէյիլիմ կիպի սատ իտէրէք , իչինիզի պիթիրինիզ . բէք ալա ,—տէտիկի սըրատա , կէսիչի կիւզէլ կէօզլէրինի միւճէվհէրաթը մէվճուտէյէ թիքիր իլէ գօլ տիւյմէսինին թէքի կէօզինէ իլիշմէսիյլէ , պիրտէն պէնզի աթըլը տիւյմէյը հէյէճան օլտու , վէ տիւյմէյի ալըպ պիր միւտտէթճիք էվիրտի չէվիրտի թէտգիգ էյլէտի ։

Օգթավ իսէ , եալնըզ սէս իլէ գույումճը իլէ բազարլըգա տալմըշ օլտուղընտան , Գօնթըն չու հալինի ֆէրգ իթմէմիշ տի ։

Գօնթ քէնտի քէնտիյէ .— Օ տիւյմէ տիր . . . եանըլմայօրըմ , էմին իմ . . . գարիպ չէյ . . . ահպապ չիմտիյէ գատար պուլամատըղըմ չէյի թէսատիւֆ այաղըմա տօլաշտըրըյօր ։

Գույումճը .— Գըրգ պէշ պին պէշ եիւզ ֆրանգա պիթիրէլիմ կիթսին—տիմէքտէ իտի ։

Գօնթ Իվան սէօզէ գարըշըպ գօլ տիւյմէսինի կէօսթէրէրէք .— Պու տիւյմէ տէ բազարլըղըն իչի՞նտէ մի տիր ։

Օգթավ մուգտարը բէշինի ալարագ մուսպէթ պաշըլա .

Գույումճը .— Խայր , Գօնթ . մատամ օ տիւյմէյի սագլամագ իսթէյօր ։

Գօնթ՝ պարիտանէ Օգթավինին եիւզինէ պագարագ .— Նի՞չիւն եա ,

Օգթավ .— Կիւզէլ պիր տիւյմէ տիր . . . թէքինի զայի իթմիշիմ , անընը եատիկեարըմ ։

Գօնթ ֆիւթուրսըզ պիր հալ իլէ , տիւյմէյի մաստանըն իւզէրինէ գօյմայըպ , թէտգիգ իթմէքտէ իտի ,

Միլլէր .— Ուգլաչըտը՞գ մը , մա'տամ ։

Օգթավ .— Գըրգ ալթը պին ֆրանգ վէրիրսէն , ուզլաչըրըգ տիմէք տիր ։

Միլլէր .— Մատամ քի րարար իտիյօրսընըզ , գապուլ իթմէկտէ մէճպուրըմ . սիզէ իքի պին ֆրանգ բէյ պրագայըմ , պիր սաաթտան գուսուրըընը կէթիրիր միւճէվհէրաթը ալըրըմ ։

Օգթավ .— Պէյ պրագմագա հաճէթ եօգ . բազարլըգ սէնին հագգընտա խայըրլը օլտուղը ճիհէթլէ , ճայըմլայաճաղընա էմինիմ . սէօզ վէրտին եէթէրլէր . . . պիր սաաթտան պէքլէրիմ ,

Գույումճը սէլամ վէրիփ չըգտը . Օգթավ գարտաշա գատար արգասընտան կիթտի ։

(Տէլ-4)

լէր սէրիլմիշ տիր ։ Ելան Գավիէրատա՝ Ֆէլտաֆինկ նամ մահալտէ պուլունան Աւստրիա իմբէրաթօրիչասը եաւէմինտէն պիր կըլանթա կէօնտէրմիշ տիր ։ Ագշամ ալաֆրանգա սաաթ 9տա ճէնազէ՝ տէօրթ պէկիրի պիր եաւ արապասը իւզէրինէ վազ իտիլէրէք, ալայ իլէ սալը սապահըսը սաաթ 3տէ Միւնիխէ կէօթիւրիլմիշ տիր ։

Գրալըն եավէրը Հօրպը գօնթ տը Տիւրքէյմ-Մօնմարթէն՝ Իշպու վուգուաթը ախիրէյէ բէք գիյատէ մէսուլ օլտըղընտան, թահթը մուհաքէմէյէ ալընմագ իւզրէ աւքէր նէզարէթի թահթընտա պուլընտուրուլմագտա իմիշ ։

Սալը կիւնիւ գրալըն ճէսէտի թէշրիհ օլընըպ, վիւճուտը միւքէմմէլ պիր հալտէ պուլընմըշ, վէ լաքին բէք ուֆագ օլան պէյնի իւզէրինտէ եաքի վէ եէնի պէրէլէր կէօրիւլմիւշ տիր ։

Պատէթթէշրիհ գրալըն ճէսէտի Միւնիխ սէրայընըն իպատէթխանէսինտէ էնզարը էհալիյէ վազ ու թէշհիր օլընմըշ տըր ։

Նաիպը հիւքիւմէթ բրէնս Լուիթբօլտ՝ գրալըն վէֆաթը խապէրը բիւրքէտէրինի ախզ իթտիքտէ, հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամաղա պաշլամըշ, վէ բազար էրթէսի կիւնիւ սապահ սաաթ 9տա սէրայըն եօնիւնտէ քիւլլիյէթլի էհալի թօբլանմըշ օլտըղը հալտէ, մէճլիսը նիյապէթ թէճէմմիւ իտէրէք, գրալ Ձինճի Լուինին վէֆաթըյլա վէլիի ահտ բրէնս Օթօնըն գրալ իլան օլընտըղընա, վէ լաքին անըն տախի խասթա պուլընմասըյլա բրէնս Լուիթբօլտըն նիյապէթի իպգա իտիլտիկինէ տաիր պիր իլաննամէ նէշր օլընմըշ տըր ։

Բազար էրթէսի կիւնիւ պիրինճի Ժէնէրալլար՝ գրալ Պիրինճի Օթօնա վէ Նաիպը հիւքիւմէթ բրէնս Լուիթբօլտա սատագաթ եէմինինի իճրա իթմէք իւզրէ պիր արայա թօբլանմըշլար տըր ։ Ասաքիրէ տէ էրքեանը հարպ րէիսլէրի թարաֆընտան գըշլալարտա եէմին իթտիրիլմիշ տիր ։

Նաիպը հիւքիւմէթ բրէնս Լուիթբօլտ եէմին րէսմինի պու հաֆթա իճրա իտէճէք, վէ բրէնսը միւշարէլէյհին Ալէմանիա իմբէրաթօրը իլէ պիրինճի միւլագաթը՝ իմբէրաթօրը միւշարէլէյհին Գասթէյնէ կիթմէք իւզրէ Գավիէրատան կէչտիկի վագթ վուգու պուլաճագ միշ ։

Սալը կիւնիւ Միւնիխտէ մէճլիսը այան սուրէթը ալէնիյէտէ իճթիմա իտէրէք, խանէտանը գրալինին պիւթիւն ագալարը, քէաֆֆէի վիւքէլա, վէ մէճլիսը մէպուսան ազասը պուլունան Ալզաս—Լօրէն վալիսի Հօհէնլօհէ իլէ իքի սէրբիւգորուս վէ սէրայ մէմուրինը քիրամը հազըր պուլընմըշլար տըր ։ Բէհս՝ միւթէվէֆֆա գրալ հագգընտա պիր մէրսիյէ իրատ իթտիքտէն սօնրա, րէիսը վիւքէլա Մ. Լիւց՝ Նաիպը հիւքիւմէթ բրէնս Լուիթբօլտըն պիր էմրնամէսինի գըրաաթ իթմիշ տիր ։

Գանտա Նաիպը միւշարէլէյհ՝ քէնտի նիյապէթինին թաստիգինի թալէպ իտուպ, գրալըն վէֆաթը հագգընտա բարլամէնթօտա իճրայը մագամէսինին մէմուր օլտըղը իշար իթմէքտէ պուլընմըշ, վէ րէիսը վիւքէլանըն թէքլիֆի իւզէրինէ, Բարլամէնթօյա խաֆիէն իճթիմա իճրա խուսուսընտա պիր գոմիսիոն մախսուս թէշքիլ օլընմըշ տըր ։

Գոմիսիոնը մէզքիւր՝ պիրինճի տէֆա օլարագ չարշէնպիհ կիւնիւ սուրէթը խաֆիյէտէ իճթիմա իտուպ, գրալըն զիհնէն պօզուգլըղընա վէ վէֆաթը թաֆսիլաթընա տաիր օլան էվրագըն նէշր օլընմամասընա գարար վէրմիշ տիր ։

Միւթէվէֆֆա գրալըն էվրագը միւլքիյէսի արասընտա վասիյէթէ տաիր հիչ պիր քեաղըտ պուլընմամըշ տըր ։

Գրալ Իքինճի Լուինին վէֆաթընտան տօլայը Նաիպը հիւքիւմէթ բրէնս Լուիթբօլտա հէր թարաֆտան վէ խուսուսիյլէ Ալէմանիա վէ Աւստրիա թարաֆըլարընտան պա թէլէկրաֆ միւթէատիտ թաազիյէթնամէլէր վիւրուտ իթմէքտէ տիր ։

Ճէնազէ ալայընըն հանկը կիւն իճրա օլունաճաղը հենուզ մուգարրէր օլմատըղընա տաիր, տիւնքի բօսթատան չըգան Եվրոբա կազէթալարընտա պիր խապէր գաթի եօգ տըր ։

Գրալ Իքինճի Լուի՝ 1845 սէնէսինին օգոստոս 25ինտէ տիւնեայէ կէլմիշ, վէ 19 եաշընտա իքէն 1864 սէնէսինին մարտ 10ընտա բէտէրի Մաքսիմիլիէնէ խալէֆ օլարագ գրալ նասպ օլընմըշ տըր։ Պիրատէրի բրէնս Օթօն՝ 1848 սէնէսինտէ թէվէլլիւտ իտուպ, գրալը միւշարէլէյհէ վէլիահտ պուլընմըշ վէ չիւնքի անըն վէֆաթըյլա գրալ նասպ իտիլմիշ իսէ տէ, բրէնսը միւշարէլէյհ տախի զիհնէն պօզուգլըղը հասէպիլէ պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու պիր սէրայտա հըֆզ իտիլմէքտէ պուլընմըշ օլտըղընտան, պալատա զիքր օլընտըղը վէճհլէ, բրէնս Լուիթբօլտ գրալ Օթօն նամընա եինէ նաիպը հիւքիւմէթ թային օլընմըշ տըր ։

* *

Եվրօբալըլարտա ղարաիպը հալ տէրճէմէի նիհայէթի պուլմըշ տըր ։ Տան Նէօ-Լ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, միւթէվէֆֆա գրալըն ճէնազէսի հէնուզ մէյտանտա իքէն, միւշարէլէյհին միրախօրը Մ. տը Հօլնշթէյն իլէ եավէրը Հօրպը գօնթ տը Տիւրքհէյմ-Մօնմարթէն արասընտա չիւպհէսիզ գրալըն վէֆաթը վագասը սէպէպիյլէ պիր տուէլլօ վուգու պուլըմըշ վէ Մ. տը Հօլնշթէյն աղըրճա եարալանմըշ տըր ։

* *

Գրալ իլէ կէօլտէ պօղուլան վէ 62 եաշընտա պուլունան Տօգթէօր Կիւտտէնին ճէնազէ ալայը չարշէնպիհ կիւնիւ վուգու պուլըուպ, բէք չօգ ճէմաաթ հազըր պուլընմըշ տըր ։

ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընըն տիւնքի նիւսխասընտէ աթիտէքի ֆըգրալար օգունմուշ տըր ։

Մէմալիքը Մահրուսէ վէ եախօտ մէմալիքը էճնէպիյէ մահսուլաթընտան պահրէն վիրուտ իտէն պուղտայ հագգընտա Րուսումաթ Էմանէթը ալիյէսինճէ մէվճուտ օլան մուամէլէտէն չիքայէթ օլունմագտա տըր ։ Թիճարէթ աճէնտալէրի մուճիպինճէ, պիր մահալէ իսրաճ օլընան էշիաատան բիյացատա քիւլլիյէթ իւզրէ սաթըշ ֆիյաթլարը էսաս թութուլարագ 100տէ 8 մըգտարը պիր րէսմ ալընտըղը, վէ րէսմը մէզքիւր նագտէն իֆա օլընտըղը հալտէ, էշեանըն իխրաճընտան սօնրա, րէսմը կէօմրիւք վէ տէլլալիյէ վէ մէսարիֆը սաիրէյէ մուգապիլ եալընըզ 100տէ 10 սգօնթօսը թէնզիլ օլընմագտա իքէն, րուսումաթ մուխամմինլէրինին (էսթիմաթէօր) ֆահիշ ֆիյաթ թագտիր իթմէլէրի ճիհէթլէ, մէզքիւր սգօնթօնըն պիւսպիւթիւն մահվ օլընմագտա պուլունտըղը տէրմեան օլընմագտա տըր ։

Միւշթէքիլէր՝ տէմիր եօլ վասըթասը իլէ իտխալ օլունան զէխայիրին հիչ րէսմ իֆա իթմէտիկի հալտէ, պահրէն մէմալիքը Մահրուսէ վէ էճնէպիյէ մահսուլաթընին 100տէ 8 մըգտարը րէսմ իֆասընա մէճպուր օլտուգլարը հասէպիլէ Շարգի Րումէլի մէվրուտաթը իլէ րէգապէթ իտէպիլմէլէրինին միւմքին օլամայաճաղը, վէ Րուսումաթ Էմանէթը ալիյէսի իսէ, պահրէն վուրուտ իտէն վէ թէզէրէ հասըլաթընա թէսհիլ իտէճէկի սէրաէ էչէսի մէզգիւրէյէ տէյիլ 100տէ 8. պէյլի 100տէ 9 վէ տահա զիյատէ րէսմ իսթիհսալ իթմէք թէշէպպիւսաթընտա պուլընըլարագ, պու միսիլլու աղըր րուսումաթ իլէ զախիրէ իտխալ իտէն թիւճճարըն ճէսարէթինի քէսր էյլէմէքտէ օլտուղընը, վէ պու սուրէթ կէրէք հիւքիւմէթը Սէնիյէնին մէնֆաաթը մախսուսէսինէ վէ պահրէն վուրուտ պուլըան վէ բիյացատա տահա ուճուզ սաթըլմասը միւհթէմիլ օլան զախիրէ թիճարէթինէ մուխալիֆ օլտուղընը իլավէ իթմէքտէ տիրլէր ։ Ֆիլվագը թիւճճարը միւզտան պիրինին կէչէնտէ պահրէն նագլ իթտիրմիշ օլտուղ բիյացատա էօկի քիլէսի 19 ղըշ. րաստէլէրինտէ օլան զախիրէյէ Րուսումաթ Էմանէթի տա սգօնթօ 21 ղը. գատար գըյմէթ թագտիր իթմիշ, վէ սգօնթօսը հիսապ օլընտըղը հալտէ, բիյացատանըն տարը գըյմէթինէ մուատիլ պուլունաճաղը իքէն, պու պապտա իճրա իտիլէն իթիրազ թիւճճարըն մ'ըգ ամըլըն տիւշարը զիյան իտիլտիկի մալիւմաթը մախսուսէմիզտէն տիր ։

Պու սուրէթ վէ հարէքէթ սահիհ իսէ, հագիգաթէն չայանը թէէսսիւֆ տիր ։ զիրա Շարգի Րումէլի վէ Պուլկարիսթան զէխայիրի հիչ րէսմ իֆա իթմէտիքլէրի հալտէ, Սամսուն, Ջանագ գալէ վէ Պանտըրմա կիպի սաիր իսքէլէլէրտէն կէլէն զէխայիրէ զայէթ մուտագգիգանէ սուրէթտէ գըյմէթ թագտիր օլընարագ 100տէ 8 րէսմ իֆա իտիլմէքտէ տիր։

Պու մէսէլէտէն կէրէք հիւքիւմէթ վէ կէրէք զէրրամըմըզըն միւթէզարըր օլտուղը վէ պու սուրէթը ճիտտիյէ վէ սէրիատէ նազարը տըգգաթա ալընմասը էհէմ վէ էլզէմ իտուկի պէյանտէն աղատէ տիր։

Էսքիմաթէօրլէրին զիյատէ րէսմ թարհ իթմէլէրի՝ վարիտաթը րուսումիյէնին թէզէյյիւտինէ սէպէպ իսէ տէ, վէրէճէկի թասիր պուլունմագտա օլտըղընտան, պու պապտա Թիճարէթ Նէզարէթը ճէլիլէսի իլէ Րուսումաթ Էմանէթը ալիյէսինին նազարը տըգգաթլարընը ճէլպ իտէրիզ ։

* *

Աշարըն իլթիզամ ու իհալէսի ուսուլիւնին եէնիտէն մէվգիի իճրայէ վազ օլընմասը միւլահազէսիյլէ, Աշար վէ Աղնամ Նէզարէթի լաղվ օլունարագ, եէրինէ «իհալաթը Աշար իտարէսի» նամը իլէ պիր իտարէ թէշքիլ օլընտըղը մալիւմ տիր ։ Իշպու իտարէ՝ աշարըն իհալէսինէ վէ պունըն տա սուրէթը իճրաաթընա նէզարէթ իտէճէկի կիպի, իճրաըը թագտիրատ միւզայէտէ ֆիյաթլարը պէտէլլէրի հատտը մայլուպա րէսմէն օլունմայան գըյրա աշարըն էմանէթէն իտարէ էյլէյէճէք տիր ։

* *

Մուխթէլիֆ էրբապը մէզգուրէտէն ալընան մալիւմաթա նազարան, մէվատտը մուխթէլիֆէ թիւճճարիյէ միւզպէթինին պիրի օլան թիւթիւնիւ քէյլէրինին չըմտիքի հալինէ վէ մէմալիքը մահրուսէի Շահանէտէ մէվճուտ պուլունան մըգտարընա նազարէն, 1886 սէնէսի գըրգըմընըն հասըլաթը պէր վէճհը աթի տիր ։

	օգգէ 1885	օգգէ 1886
Սիվրիհիսար	170974	152454
Գըրշէհիր	181452	199983
Հայմանա	131082	129748
Եօզկատ	103957	109309
Եապանօվ վէ Զօրպա	95599	86413
Գասապակի Ջիր վէ Մութաասըֆա	89696	72599
Մըխալըճճըգ	62016	63095
Գասապակի պալա վէ Տապանըլը	61876	69122
Ալաշ	58375	60565
Պէյպազարը	56720	53267
Նալըխան	40348	37242
Ջուպուգ օվա	40261	39217
Էնգարէ	17734	13903
Գայսէրի	1634	1185
Մուխթէլիֆ	973	330
Եսքիշէհիր վէ Քէօթահեա	181818	176014
Գարահիսար վէ Պըրուսա	146761	143132
Սիվաս վէ Ամասիա	22690	20416
Գօնեա	312705	304047
Քէնկըը	219062	219185
Պօլու, Սինօպ վէ Գասթամունի	298565	296230
Եէքիւն	2294298	2247457

Պալատէքի ճէտվէլտէն՝ գըրգըմ էմլաակընտա հասըլ կէլէճէք թիւթիւնին պէրվէճհը աթի օլմասը միւգթազի տիր ։

	օգգէ
Էնգարէ վիլայէթի սանճագլարընտըն	12658
Եօզկատ սանճագընըն	1802
Գըրշէհիր »	3433
Քէօթահեա վէ Պըրուսա սանճագլարընտըն	3190
Գարահիսար սանճագընըն	2399
Սիվաս վէ Ամասիա սանճագլարընտըն	298
Գօնեա (պէյլագ վէ էլվան)	4434
Գասթամունի	3435
Պօլու, Սինօպ	5314
Քէնկըը	3196
Վան	4500
Եէքիւն	41575

	օգգէ
Ցունիս իպթիտասընտա Տէրսաատէթտէ մէվճուտ օլան	6200
Ցունիս իպթիտասընտա տախիլտէ մէվճուտ պուլունան	7300
Ցունիս իպթիտասընտա Պրատֆօրտ վէ Լիվըրբուլտա մէվճուտ	3328
Ճէման եէքիւն	58403

Պու սէնէնին հասըլաթը 58403 պալեա օլմասընա նազարէն, կէչէն սէնէյէ նիսպէթլէ 16776 պալեա նոգսան տըր ։

Ինկիլթէրրայա իխրաճ օլընան թիֆթիքին մըգտարընը տախի պէյան իթմէք ֆաիտէտէն խալի տէյիլ տիր ։

	օգգէ
1886 յանվար իպթիտասընտան յունիսին Չօնէ գատար	13526
1885 յանվար իպթիտասընտան յունիսին Չօնէ գատար	10252
1884 յանվար իպթիտասընտան յունիս Չօնէ գատար	9109
1883 յանվար իպթիտասընտան յունիսին Չօնէ գատար	12219

Պու հալտէ եագընլարտա մուամէլաթըն էհէմիյէթէն պաշլայաճաղը չիւպհէսիզ տիր ։

* *

Գօնսօլօս մէմուրլարընըն տաիրէի մէմուրիյէթլէրի տախիլինտէ պուլունան թիւճճարլարըն հալ օլտուղլարը իթիպարա տաիր վաթանտաշլարընըն մէնֆաաթընա օլարագ թահգիգաթ իճրասը հագգընտաքի իգթիտար ու վէզայիֆի՝ Ալէմանիա վէ Աւստրիատա պիր միւգայէսէյի մուճիպ օլմուշ տըր ։

Վիէննա վէ եախօտ Համպուրկտա մուգիմ պիր թիւճճարըն՝ Օրլէանը Ճէտտէ վէ եախօտ Շանկայտա սաքին պիր թիւճճար իլէ միւնասէպաթը թիճարիյէ թէէսիս իթմէզտէն մուգատտէմ եէնի միւշթէրիսինին հալիզ օլտըղը իթիպարա տաիր ճէմալ մալիւմաթ ալմագ իւզրէ, չէհրը մէզքիւրտէ մուգիմ տէվլէթ Աւստրիասի գօնսօլօսընա միւրաճաաթ իթմէսի թապիի իսէ տէ, տիքքէր թարաֆտան գօնսօլօսլար՝ հէր զէման վէ եախօտ ումումիյէթ իւզրէ պէօյլէ նազիք պիր մէսէլէ հագգընտա միւնասիպ տէրէճէտէ մալիւմաթ վէրմէյէ մէճպուր տէյիլ տիրլէր ։

Ալէմանիա գօնսօլօսլարը՝ տաիրէի մէմուրիյէթլէրի տախիլինտէ մուգիմ թիւճճարըն հալ օլտուղլարը իթիպարա տաիր քէնտիլէրինէ իտէլէն սուալլէրէ ճէվապ իթմէքտէն մէմնու օլտուղլարը հալտէ, Աւստրիա գօնսօլօս մէմուրլարը՝ պիլաքիս քէնտիլէրինէ միւրաճաաթ իտէն թիւճճարըն արզուլարընը իճրա իլէ ճէվապ վէրմէյէ մէճպուր օլուպ, պու միւրաճաաթլարա ճէվապ վէրմէմէք իչին գանունիյէլէրի վար տըր ։

Պու ուսուլըն Աւստրիա վէ Մաճառիսթան թիւճճարլարը թարաֆընտան թէմամը իլէ թագտիր օլընմագտա պուլունմասը՝ Աւստրիա վէ Մաճառիսթան գօնսօլօսլարընա իտիլէն սուալլէրտէն 6տա 5ինին պու մատտէյէ միւթէալլիգ օլմասընտան անլաշըլմագտա տըր ։ Պէլճիգա գօնսօլօսլարը՝ հագգընտա մալիւմաթ թալէպ օլունան թիւճճարլարըն իթիպարընա տաիր օլան էֆքեարը ումումիյէյի իշար, վէ պունըն միւնասէպէթ պապտա մալիւմաթը մուֆասսալէ վէրմէյէ մէճպուր տըրլար ։

Ֆրանսա գօնսօլօս թաալիմաթընա կէօրէ, Ֆրանսըզ գօնսօլօսլարը՝ մալիւմաթը մուֆասսալէ իթա իթմէյիպ, մալիւմաթը մաթլուպէյի նէրէտէն վէ նէ սուրէթլէ իսթիհսալ իտէպիլէճէքլէրինի մալիւմաթ թալէպ իտէնէ իրաէ իլէ իքթիֆայա մէճպուր տըրլար ։ Ինկիլիզ գօնսօլօսլարը՝ էճնէպի թիւճճարըն իթիպարլարը հագգընտա էֆքեար թարաֆընտան վուգու պուլան սուալլէրէ ճէվապ իթասընա մէճպուր տէյիլ տիրլէր ։ Տիկէր թարաֆտան իթալեան գօնսօլօսլարը պու կիպի սուալլէրէ ճէվապ իթասընա մէճպուր օլմագ չէօյլէ տուրսուն, պունա մէզուն պիլէ տէյիլ տիրլէր ։ Րուսիա գօնսօլօսլարը տախի այնի հալտէ պուլունմագտա տըրլար ։ Հալպուքի, Սըրպնիա վէ Հօլանտա վէ Ջվիցէրիա գօնսօլօս մէմուրլարը՝ ճէվապ իթա վէ ատէմը իթասընտա մուխթար տըրլար ։

Թիւճճարլարըն իթիպարլարը հագգընտա մալիւմաթ իթա իտէն գօնսօլօսլարըն վէրտիքլէրի մալիւմաթ՝ ղայրը սահիհ վէ եախօտ սախթէ օլտըղը հալտէ, հէր տագըրգա միւֆթէրի ճէզասընա տիւշար օլմագ սուրէթլէ մէսուլ օլմասընտան, մէզքիւրէնին հագգըյլա թիւճճար շահիտ միւշքիլ օլտըղը աշքեար տըր ։ Պէօյլէ պիր թէհլիքէի պէրթարաֆ իթմէք իչին, բաբօրթօյար՝ տօղրուտան տօղրույա թալիպը մալիւմաթա իրսալ օլունմայըպ, գօնսօլօսըն թապի օլտըղը տէվլէթին խարիճիյէ նէզարէթինէ իրսալ օլունմասը միւնասիպ կէօրիւլմէքտէ տիր ։ Գօնսօլօս վէզայիֆինին թէվսիւ միւթէմայիլ մէվզուի պահս վէ միւզաքէրէտէ պուլընտըղը պիր զէմանտա, պալատա տէրճ օլընան մէսէլէ ինկիլթէրրատա միւթալաա իտիլմէք իւզրէ տէրճէմէ թէրէճէտէ տըգգաթլէ թէտգիգ օլունմագտա տըր ։

* *

Աթանատան եազըլտըղընա կէօրէ, հալպուքտա աշարըն իհալէ պէտէլաթը 13.000 լիրայի Օսմանիյէ պալիղ օլմուշ, վէ սուսամ իլէ բամպուգ պէտէլաթը էօշրիյէսինին 25000 լիրայի Օսմանիյէ պալիղ օլաճաղը գանն ու թախմին իտիլմէքտէ պուլունմուշ օլտըղընտան, մէճմուի աշար պէտէլաթընըն 35—38000 լիրայի Օսմանի թութաճաղը անլաշըլմագտա տըր ։ Հալպու քի, կէչէն սէնէնին հասըլաթը սաֆիյէսի՝ 14600 լիրայի Օսմանիտէն իպարէթ իտի ։ Մահսուլաթը սուրէթը ումումիյէտէ մէմնունիյէթի ճէլպ իտէճէք պիր հալտէ իմիշ ։

* *

Էնգարէ 31 մայիս. — Պու կիւն թէքմիլ օլան կէչէն հաֆթա զարֆընտա թիֆթիք սաթըլը՝ կէչէն սէնէ միւտտէթը մէզգիւրէ զարֆընտա 13.200 գըյէյէ վարմըշ իքէն, 104,500 գըյէյէ, վէ սէնէնին պիտայէթինտէն պէրու 390 800 գըյէյէ պալիղ օլմուշ տըր ։ Ֆիյաթլար մալըն ճինսինէ կէօրէ, լիրայի Օսմանի 100 ղըրշտան 11-13 ղըշ. արասընտա գալիֆ տիր ։

Պուղտայըն քիլէսի 7-10, վէ արփանըն 4-6 ղուրուշա, վէ $3^1/_4$, $3^1/_2$ ղըշ.ա եաւլ, վէ 5-8 ղուրուշա քէչի վէ գօյուն տէրիսի վէ չիֆթի 300-700 ղըշ.ա Գըրշէհիր քիլիմի վէ ատէտի 70-100 ղըշ.ա սէճճատէ ֆիրուխթ օլունմագտա տըր ։

Մէսարիֆը նագլիյէ՝ պէհէր գըյէ իչին տէվէ իլէ 40-42, գաթըր իլէ 40-48 բարա րաստէսինտէ տիր ։

Տէրսաատէթ իւզէրինէ գըսա վէ ուզուն վատէ իլէ գամպիօ ֆիյաթը լիրայա լիրա րաստէսինտէ տիր ։

* *

Սէրթ պուղտայ.—Պու հաֆթա 50000 քիլէ մալ սաթըլըպ, էլտէ 15000 քիլէ մալ գալմըշ տըր ։ Իխրաճաթ իչին կըյէսի 39—40 բարայա Րուսիա, 38 պուչուգ բարայա Րումէլի վէ 35 բարայա Անատօլու իչին ալընըր վար տըր ։

Կէվշէք պուղտայ.—Էլտէ 12000 քիլէ մալ օլտըղը հալտէ մուամէլէ օլմամըշ վէ ֆիյաթ էնկին տիր ։

Եումշագ պուղտայ.—Պու հաֆթա 30,000 քիլէ մալ սաթըլարագ էլտէ 50 000 քիլէ գալմըշ տըր ։ Բիյացա տուրկուն վէ ֆիյաթլար եէրինտէ թութգուն տըր ։

Մըսըր պուղտայ.—Պու հաֆթա քիլէսի 15 ղըրշտան 15000 քիլէ Թէգքէրէլի Սամսուն մալը սաթըլմըշ տըր ։ Բիյացա ճանսըզ տըր ։

Բէյազ Բախլա.—Հիչ եօգ տըր ։

Սուսամ.—Էլտէ 70000 գըյէ մալ պուլընտըղը հալտէ հիչ պիր մուամէլէ օլմամըշ տըր ։

Խաշխաշ.—Հիչ եօգ տըր ։

Բամպուգ Բախլա.—Տուրկուն ։

Ուն.— Պու հաֆթա պուրա իչին 18500, վէ Թաշրա իչին 2500 չուվալ ուն սաթըլըպ, էլտէ 20000 Օտէսա վէ 4000 Ազիմա վէ 15000 Իպրայիլ վէ 12000 Գալաս վէ 30000 չուվալ Րումէլի մալը գալմըշ տըր ։ Մուամէլաթ մահտուտ, վէ լաքին ֆիյաթլար եինէ եիւքսէլմէյէ մէյլ տըր ։

Շէքէր.— Պու հաֆթա 2860 չուվալ Թըրէսթէ վէ 700 չուվալ Րուս կէլիպ, 3360 չուվալ Թըրէսթէ վէ 800 չուվալ Րուս սաթըլարագ, էլտէ 3000 չուվալ Թըրէսթէ վէ 500 չուվալ Րուս վէ 200 ֆըչը Հօլանտա գալմըշ տըր ։ Բիյացա իյիճէ վէ ֆիյաթլար թութգուն տըր ։

Գահվէ.— Պու հաֆթա 650 չուվալ մալ կէլիպ, 1050 չուվալ սաթըլարագ, էլտէ 2100 չուվալ գալմըշ տըր ։ Բիյացա թութգուն վէ իյիճէ տիր ։

Բիրինճ.— Պու հաֆթա 500 չուվալ Իթալեան վէ 1600 չուվալ Ինկիլիզ կէլիպ, 1360 չուվալ Ինկիլիզ վէ 500 չուվալ Իթալեան սաթըլարագ, էլտէ 300 չուվալ Իթալեան վէ 250 չուվալ Ինկիլիզ գալմըշ տըր ։ Բիյացատա թութգուն ֆիյաթլարլա ալըճը վար տըր ։

Սբէրմաճէթ.— Պու հաֆթա 1900 սանտըգ կէլիպ, 1700 սաթըլարագ, էլտէ 1800 սանտըգ գալմըշ տըր ։ Ֆիյաթ թութգուն տըր ։

Կազ.— Պու հաֆթա մալ կէլմէյիպ, 1200 սանտըգ Ամէրիգան վէ 1000 սանտըգ վէ 200 ֆըչը Րուս սաթըլարագ, էլտէ 15000 սանտըգ Ամէրիգան վէ 10000 սանտըգ վէ 1000 ֆըչը Րուս գալմըշ տըր ։ Բիյացա տուրկուն տըր ։

Սադէ եաղ.— Ալէլ ուսուլ ֆիյաթլար զաիֆ տիր ։

Զէյթին եաղը.—Իշլէր մահտուտ տըր ։

Զիգիր եաղը.— Ալէլ ուսուլ ֆիյաթլար տուրկուն տըր ։

Ամէրիգան պէզի.— Պու 15 կիւն զարֆընտա էհէմմիյէթլի մուամէլաթ վուգու պուլմամըշ տըր ։

Աֆիօն.— Խաֆիֆ լիպրալար իւզէրինէ բէք ազ իշ օլմուշ տըր ։

Պէյազ պէզ.— Զիքրէ չայան իշ օլմամըշ տըր ։

Խամ տէրիլէր.— Հալինճէ տուրկուն տըր ։

Թիւթիւն.— Պու իքի հաֆթա զարֆընտա սաթըշլար մահտուտ օլմուշ տըր ։

Պալամուտ.— Եէնի չէքիլտէ աչըգ բէնկլէր իւզէրինէ ազ չօգ մուամէլէ օլմուշ իսէ տէ, ալէլ ուսուլ բիյացա տուրկուն տըր ։

Բամպուգ իփլիկի.— Պու սօն հաֆթա զարֆընտա մուամէլաթ զայէթլէ տուրկուն օլուպ, եալընըզ գալըն վէ ինճէ Լիւսթէրլէր իւզէրինէ ազ չօգ ալըճը կէօրիւնմիւշ տիր ։

Գուզըլգը.— Զիքրէ չայան թէպէտտիւլաթ եօգ տըր ։

Տէմիր.—Պու 15 կիւն զարֆընտա 35 թօնէլաթօ մալ կէլիպ, 60 թօնէլաթօ սաթըլմըշ տըր ։ Կէրէք պուրա վէ կէրէք Գարատէնիզ սէվահիլի իչին պիրազ մուամէլէ օլմուշ տըր ։

Չիվի.—Տուրկուն, 300 սանտըգ սաթըլըպ, 1200 սանտըգ գալմըշ տըր ։

Թէնէքէ.—Էլտէ 700 սանտըգ օլուպ, ֆիյաթլար գավի տիր ։

Պուրէ.—Ֆիյաթլար տուրկուն տըր ։

Զինկօ.—Թէպէտտիւլաթ եօգ տըր ։ Էլտէ 500 ֆըչը մալ վար ։

Մատէն քէօմիւրի.—Պու հաֆթա 8600 թօնէլաթօ Գարտիֆ վէ 1500 թօնէլաթօ Նիւգասըլ կէլիպ, 10000 թօնէլաթօ սաթըլըպ, էլտէ էնվաի մուխթէլիֆէտէն 17700 թօնէլաթօ մալ գալմըշ տըր ։ Բիյացա տուրկուն, ֆիյաթլար միւթէպէյաթա տըր ։

Կեօն վէ տէրի.—Պու հաֆթա գըյէսի 10 ղըրուշտան 700 բարչա Թիֆլիս վիտէլօսը սաթըլմըշ տըր ։

Թիֆթիգ.— Պու հաֆթա գըյէսի $14^1/_4$—14պուչուգտան 70 պալեա Էսքիշէհիր, վէ $14^1/_4$տէն 50 պալեա Եօզկատ, վէ 15տէն 126 պալեա Պէյպազարը վէ Զէրքէշ, վէ 14պուչուգ-15տէն 20 պալեա Նալըխան, վէ 15տէն 50 պալեա Քէրտէ, վէ 14պուչուգտան 34 պալեա Էնգարէ սաթը-

լըպ։ Էլտե 4500 պաւեա մալ գալմըշ տըր։ Բիւացատա ալրնը ապ վէ ֆի-յաթլար կէվշէք տիր։

ԻՔԷ։— Պու հ.ֆիթա մանամէլէ մուգու պուլմամըշ տըր։

Գ.ՂՂ։— Մէհմէտա օլմալը պ։ Պրուսատա ֆիյաթլար միթէպագը տըր։

Ե.Ն։— Պու հաֆիթա գելյէսի 5 պուչուգ զրուշան 10000 գելյէ եէրլի գէվրբէրգ սաթըլմըշ տըր։ վէ բիյայա իշլէք տիր։

Բ.Ղ.պ.։— Իյ օլմամըշ տըր։

Խ-ը։—Պու հաֆիթա պէհէրի 32 ֆրանգատան 450 ատէտ Գարապաղ խալըբ։ վէ 50տէն 260 ատէտ Գազագ խալըբ։ վէ 20 պուչուգատան 500 ատէտ Շիրվան Եէնի Նամազի։ վէ 24տէն 375 ատէտ Գարապաղ Էսկի Նամազի։ վէ 18տէն 50 ատէտ Գարապաղ Եէնի Նամազի։ վէ 24տէն 120 ատէտ Գազագ Նամազի։ վէ 35 տէն 320 ատէտ Շիրվան Էսկի Նամազի։ վէ 45տէն 100 ատէտ Էսկի Շիրվան խալըբ։ վէ 300 ատէտ մուխթէլիֆ ֆիյաթլար իլէ գարբըրգ մալ սաթըլարագ էլտե էնվալ մուխթէլիֆէատէն 3000 ատէտ մալ գալմըշ մըշ տըր։ Բիացա իշլէք վէ թալիպ մէկնուտ տըր։

ԱՖՅՈ.—Էլտե 100 սէրբէթ մալ օլ-տրզը հալտե։ սաթըշ օլմամըշ տըր։ Ֆիյաթլար իթիպարի տիր։

ՔԻՆԷ։— Պու հաֆիթա գելյէսի 25 պուչուգ 28 պուչուգ զրշատան 2800 դրչ Նիկոտ պէյազը։ վէ 20տէն 200 գրչ իչէնմիշ Նիկոտ։ վէ 10-տան 500 գրչ իչիւնճիւ սաբը։ վէ 26տան 700 գրչ իքինճի Գայսերի սաթըլրպ։ էլտե 8000 գրչ գալմըշ տըր։ Ֆիյաթ գալիք վէ ալնը գրչ տըր։

ՃՇԷՀ.— Պու հաֆիթա գրչէսի 5—5¼տէն 50 չուվալ Զօրուվ։ վէ 6 պուչուգ 6¾տէն 250 չուվալ Գաբ-սէրիյէ վէ 5¼տէն 50 չուվալ Թոգատ վէ 5⅜տէն 150 չուվալ ալալը Զօրուվ սաթըրպ։ էլտե 650 չուվալ գալմըշ տըր։ Ալնը վար տըր։

ՔԻՆԷ։— Բիացա տուրկուն տըր։

ՄԸՍԸՐ

Գահիրէտէն իշար օլնտրղընա կէօրէ, Ալուանատա վէ Նիլ սէվահի-լինին տիկէր մահալլերինտէ պուլ-նան ասաքիրին ահվալը սրհհիէսի բէք տէ մաթլուպ տէրէճէտէ օլմա-յըպ։ պիր գալ կիւնտէն պէրու քի-միսի ֆիճճէթէն, վէ քիմիսի պաղրը-սագ ֆիքինէթինտէն 150 քիշի մէ-ֆքութ իթմիշ օլմաղլա։ 750 խասթա Ալուանատան Գահիրէյէ իրսալ օլնա-ճագմըշ։

*
*
*

Մասուատա պէօյիւք պիր եան-կրն վուգու պուլուպ։ 170 խանէ միհթէրեգ օլմուշ տըր։

Պու մրգտար խանէ՝ չէհրին 6տա պիր գլսմը տիմէք տիր։

*
*
*

Ֆոր դ'Ալ-սանդրէյին թէէմինէն պէ-յարնա կէօրէ։ ինկիլթերրա հիւ-քիմէթի՝ իրանտա մէսէլէսինտէն տօլայր ինկիլթերրատա սէվճուտ օ-ղան բրիթիգա պուհրանընն խի-թամլնա պատար Օսմանը բէֆիզի իլէ բրիթիգատա քեսֆիֆէի միւզա-քերաթը միհիմէրի թաթիլ թա-մէսին Մըսրրտագի գօմիսէրի Սրը Հէնրի Տրէմընտ Ուօլֆա էմր իթմիշ տիր։

Կազէթան մէզքիւրրն բիվայէթինէ կէօրէ։ Ղ.ապի Մուխթար բաշա հագ-բէթլէրի տախի օլ պապտ Տէսատ-տէթտէն թալիմատ ալաշ էլէմիշ տիր։

ՄԻԿՈՓՇԷԼԻՊԻԿՈՒ

Ինկիլիզ միրալայը Լոգարթըն վա-սաթի Աֆրատա Պատախչան վալիսի թարաֆընտան թէկգիֆ օլընտրը-նը կէչէն կիւն թէլէկրաֆ խապէր վերմիշ իսի։

Լիրօքա կազէթաբրնտա կէօ-բիւլն թաֆսիլաթա կէօրէ, մու-մանլէյհ Լոգարթ՝ մայէթի իլէ Աֆ-ղան հուտուտընտագի թահտիրը հուտուտա գօմիսիօնը նէզտինէ կիթ-մէք իւզրէ Պատախչան թարիգիլէ Զինթրայ նամ մահալտէն ախիրէն հարէքէթ իթմիշ իսէ տէ, Պատախ-չանատա էթրաֆը գուշատրլրտրը-տան, նէ իլերի վէ նէ կէրի կիտէ-պիրմիշ, վէ միրալայը մումանլէյհէ կէօնտէրիլէն երզագ իլէ ագչէ տա-խի էլինէ վարը օլմամըշ տըր։

Պամպատաքի Թայշ ֆ Ֆրէս կա-զէթասընն տախի պէյանընա կէօ-րէ։ միրալայ Լոգարթ իլէ մայէթի՝ Պատախչան վալիսի թարաֆընտան էսիր թուրթուպ։ պիր գալէտէ հապս իսիլմիշլէր տիր։

—

Միանատա վէֆաթ իթտիկինի եաղտրղըմզը Պահրիէ էրքեանը հարպ բէհի Հօպարթ բաշա՝ վէֆա-թընտան էվվել Տէրսաատէթ նագլ իլէ իսկիւտարատա քեահն Ինկիլիզ գապրիթանընա տէֆն օլընմասընը վասիյէթ իթմիշ օլտրղընտան, ճէ-նազէսի պուրատա կէթիրիլմէք իւզ-րէ իմիշ։

Հօպարթ բաշա՝ կէչէն սէնէ վէ-ֆաթ իտէն Ղըբինկեամիր գօնթը Օկլէսթ էտուար Հօպարթ Համբ.

տէէնին Յիւնճիւ մախտու�օլուպ։ 1822տէ թէվէլլիտ իթմիշ օլմաղլա։ 65 եաշընտա իտի։

Թրամէթը տէվէթը Օսմանիէյէ տուխուլ իտէլի 20 սէնէտէն զիյատ օլուպ։ բիւթպէկի միշիրիյէ վէ Լինճի բիւթպէտէն Օսմանիյէ վէ Մէ-ճիտիյէ նիշանլարընա վէ եավրը էքրէմը հազրէթը Շէհրիյարի իւն-վանընա նախլ օլմըշ իտի։

Հօպարթ բաշա Ավթրիանը Ֆը-բանսատ ժօզէֆ վէ Ֆրանսանը Լէ-ժիոն տ'Օնէօր նիշանլարընը տախի հարվ իտի։

Միհթէվէֆաի միշարէլէհին պէօ-յիւք պիրատերի Լօրտ Հօպարթ՝ պիր յօգ սէնէ Օսմանը Պանգասը միտրիլիկինտէ պուլընարգատան սօն-րա Հինտէ կիթմէք իւզրէ պիլիսթի-ֆա օրայա կիտէրէք Մատրաս վա-լիլիկինէ թարին օլընմըշ, վէ պիր գաչ սէնէ ագտէմ օրատա վէֆաթ էլէ-միշ իտի։

Հօպարթ բաշա՝ իքի տէֆա էվվէն-միշ իսէ տէ, էվվատը օլմամըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻԹԷ

—Պէօյիւք ատատա պիր գատընընն՝ պիր կագ լամպասընն բաթլամա-սընտան ֆէնա հալտե եանմըշ օլտը-ղընը կէչէն կիւն եազմըշ իտի։

Մարիսմաթը ախիրէմիզ կէօրէ, մէրգու